Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 723 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 3 ՅՈՒՆԻՍ 1886 (Ն. Տ.) 15 ՅՈՒՆԻՍ 1886 12 ՌԱՄԱԶԱՆ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه ده نورادونكيان خانده آرەولك
غزته سی اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	դահեկան արծաթ		200
» »	Վեցամսեայ		100
» »	Եռամսեայ	» »	50
Գաւառաց և Արտաքին Թղթատարով՝ տարեկան		» »	240
Գաւառաց համար և Արտաքին Թղթատարով՝ վեցամսեայ		» »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	Ֆրանք		56
» » վեցամսեայ	»		28

Դուրս գրկուած յայտարարութեանց [illegible]

Les annonces sont reçues à l'Easter Agency place Karakeuy Deirmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 2 ՅՈՒՆԻՍ, 1886

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԿԼԱՏՍԴՈՆԵԱՆ ԴԱՀԼՃԻՆ

ՄԵՐԺՈՒՄՆ ԻՆՔՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՆ ԾՐԱԳՐՈՅՆ

ԿԷՍ ԴԱՐԷ Ի ՎԵՐ ՆՄԱՆԸ ՉՏԵՍՆՈՒԱԾ ՄԻ ՏԵՍԱՐԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱՑ ԺՈՂՈՎՈՅՆ ՄԷՋ
ԱՆԳԼԻՈՅ

Թայմզ և Տէյլի Նիւզ կը վկայեն թէ, Անգլիոյ Երեսփոխանաց Ժողովն, 1832 թուականէն ի վեր, (յորժամ քուէարկեցաւ Ընտրական առաջին Բարենորոգումը,) չէր ունեցած նիստ մը նոյնչափ կարեւոր, նոյնչափ յուզեալ, նոյնչափ պատմական, որչափ 1886 յունիս 7 ի երկուշաբթի աւուր նիստն։

Իռլանտայի Ինքնօրինութեան Ծրագրոյն վրայ աւելի քան մէկ ամիսէ ի վեր տեւող վիճաբանութեան վերջին օրն էր այս։ Կանխաւ որոշուած էր թէ վիճաբանութիւնը նոյն օր պիտի փակուէր՝ Կուսակցութեանց Պետերուն վերջին բանախօսութեամբք։

Չորս Կուսակցութիւնք կային խնդրոյն մէջ. Նախարարականք, Ընդդիմադիր Պահպանողականք, Ընդդիմադիր Ազատականք և Բառնէլեանք։

Այս չորս Կուսակցութեանց ղեկավարք ամեն ճիգ թափելով, իրենց գրեթէ բոլոր անդամները բերեր էին նիստի։ 670 Երեսփոխանաց 665ը ներկայ էին. Մնացեալ 5ը հիւանդ էին։ Երեսփոխանք շատ կը նեղուէին տեղւոյ անձկութենէն։ Ունկնդրաց սահմանեալ բեմերը գրաւեալ էին բնիկ և օտարազգի նշանաւոր բազմութեամբ մը։ Ունկնդիր Լորտերուն գոյնզգոյն համազգեստներուն հետ հակապատկեր մ'էին դեսպանաց սեւաթոյր զգեստները։ Նշանաւոր Տիկիններ, գիշերուան այն ժամուն, համբերութեամբ կը սպասէին իրենց վանդակին ետեւ, պատմական քուէարկութեան ելքը դիտելու։

Նիստն որ սկսած էր ցորեկը ժամ 3½ ին, տեւեց մինչեւ գիշերուան ժամ 6, այն է՝ իբր 10 ժամ։ Պ. Կլատսդոն, Լորտ Հարդինկդըն, Պ. Բառնէլ և Պ. Ճօն Պրայդ (որ բնաւ ներկայ չէր գտնուած Ինքնօրինութեան վիճաբանութեանց) ջերմ ծափահարութեամբք ընդունեցան երբ ժողովարանէն ներս մտան։

Շատ մը հարցմանց Կառավարութեան կողմէ պատասխանուելէ յետոյ, վիճաբանութիւնը վերսկսաւ.—

Պ. ԿՈՇԸՆ, որ խօսեցաւ Թայմզի երկայն սիւնակներով 15 սիւնակ բան, ի դիմաց Ընդդիմադիր Ազատականաց։ Առաջնաբանը ցոյց տուաւ Ծրագրոյն ձախող դերը. զի Ժողովոյն հաւանութիւնը կը խնդրուի ո՛չ թէ Ծրագրոյն համար, այլ Պ. Կլատսդոնի բերանացի բացատրութեանց և ապահովութեանց համար։ Ծրագիրը լի է հակասութեամբք և դժուարութեամբք, որք նոյն իսկ ձեռնարկեալ գործին բնութենէն ծագում կ'առնուն։ Շատ կարեւոր կէտեր մթան մէջ են դեռ։ Չգիտենք թէ Կառավարութիւնն ինչ վիճակի կ'ուզէ ենթարկել Ուլստէր։ Հակառակ Նախարարութեան ամեն հաւաստեաց, Ծրագիրը ծանրապէս կը վնասէ Լոնտոնի Խորհրդարանին գերիշխանութեան, և կը փճացնէ Ազգային Պետական Միութիւնն։ Իռլանտա, ինքնօրէն լինելով, կաթոլիկ կղերին գերիշխանութեան պիտի մատնուի ի մասին կրթութեան և այլ բաներու։ Ծրագրոյն նշանակած ելմտական կարգադրութիւնք շարունակ վէճ պիտի գրգռեն Իռլանտայի և Անգլիոյ միջեւ։ Որովհետեւ անցեալ դարուն վերջերը, ֆրանսական արշաւանքի մը առջեւ, արտաքին դժուարութեանց մատնեալ, Անգլիա յօժ-կամաց ինքնօրինութիւն տուաւ Իռլանտայի, չի հետեւիր թէ հիմակ ալ պարտի տալ։ Պ. Կոշըն ազդու բողոք մը բարձաւ Պ. Կլատսդոնի հնարքներուն դէմ առ ի յաջողութիւն իւր Ծրագրոյ, և իւր ցայտարարութեամբ «դաս դասու դէմ գրգռելուն» համար։ Մեք եւս չենք կամիր ջնջել իռլանտական ժողովրդեան ազատութիւններն, երբ օրինաց անխտիր գործադրումը կը պահանջենք։ «Բռնադատական քաղաքականութիւն» համարուելու չէ այս։ Բայց երբ առաջարկուած Ինքնօրինութիւնը տրուի, Իռլանտայի մէջ օրինաց գործադրումը պիտի անցնի ի ձեռս նոցա որք մինչ հաշտ աչօք նայած են Իռլանտայի մէջ գործուած ոճիրներուն։ Ծրագրոյն պարունակած զիջողութիւնք Բառնէլեան խմբակին՝ անգամ մը տրուելէ յետոյ ետ առնուելու բաներ չեն։ Ուստի ժողովս պարտի այժմէն քաջութեամբ մերժել զանոնք։

Ազդու բանախօսութեամբ մը պատասխանեց Պ. ԲԱՌՆԷԼ, որ, ի դիմաց Իռլանտայի Ինքնօրինականաց, խօսեցաւ Թայմզի 10 սիւնակաց չափ։ Առաջնաբանն յիշեցուց թէ Պ. Կոշըն միշտ ջերմագոյն ջատագովն եղած է ամեն կորուսեալ դատերու։ Երեկ կ'ընդդիմանար անգլիական ժողովրդեան խոնարհագոյն դասերուն ընտրական իրաւանց շնորհման. այսօր իռլանտացի ժողովրդեան ինքնօրինութեան իրաւունքը կը ժխտէ։ Իռլանտայի մէջ գործուած ոճրաց համար մեք եւս կը ցաւինք Պ. Կոշընի չափ։ Բայց ընդէ՞ր կը մոռնեք կաթոլիկ հարաւի մէջ գործուած ոճիրներն, և զանց կ'ընէք բողոքական հիւսիսի մէջ գործուածներըն, որոց թելադիր եղան պահպանողական Լորտ Ռանտոլֆ Չըրչիլ և արմատական Պ. Չէմպըրլէյն, իրենց կաթոլիկ եղբարց դէմ գրգռելով Ուլստէրի Բողոքականները։ Վերջին օրերս Պելֆասդի խռովութիւնն յարուցանողը Բողոքական մ'էր և ո՛չ Կաթոլիկ մը։ Պ. Կլատսդոնի Ծրագրով Լոնտոնի Խորհրդարանն անվթար պիտի պահէ իւր արդի իշխանութիւնն Իռլանտայի վրայ։ Կ'ըսուի թէ Ծրագիրը վերջնական կարգադրութիւն չպիտի լինի. բայց ահա՛ իռլանտացի ազգն համօրէն, որ յԻռլանտա, յԱնգլիա և յԱմերիկա, բերկրութեամբ ընդունած է զայն իբրեւ վերջնական լուծում իռլանտական խնդրոյն։ Ուլստէր Իռլանտայի ամբողջացուցիչ մասն է. Ուլստէրի մէջ դաշնակից սաքսոնածին Բողոքականաց չափ ալ կան կելտածին բնիկ կաթոլիկներ, զորս չենք կրնար թողուլ Տըպլինի Խորհրդարանին իրաւասութեան ու պաշտպանութեան շրջանակէն դուրս։ Չեմ պնդեր որ իռլանտացի Երեսփոխանք ելնեն Լոնտոնի Խորհրդարանէն. բայց օր պիտի գայ որ դուք պիտի խնդրէք որ ելնենք աստի։ Պահպանողականք որք հիմա մէկ մարդու պէս կը հակառակին Կլատսդոնեան Ծրագրոյն, Դեկտ. Ընդհ. Ընտրութեանց միջոցին պատրաստ էին Պ. Կլատսդոնի առաջարկածէն աւելի ընդարձակ Ինքնօրինութիւն մը տալ Իռլանտայի, եթէ մեծամասնութիւն շահէին։ Այս պայմանաւ մեք ալ մեր քուէներով պահպանողական ընտրելեաց նպաստեցինք։ Բայց երբ Ընտրութիւնք վերջացան, պահպանողականք իրենց կուսակցական շահերը միայն մտաբերեցին, և մոռցան իրենց խոստումն։

Անգլիացի Արմատական Պ. ՃՈԶԷՖ ԲՕՈՒԸՆ յայտարարելէ յետոյ թէ իւր բոլոր կենաց մէջ Իռլանտայի Ինքնօրինութիւն տալու դատը պաշտպանած է, և թէ սիրով պիտի տայ իւր քուէն Ծրագրոյն, խօսք առաւ.—

ՍԸՐ ՄԻՔԱՅԷԼ ՀԻՔՍ-ՊԻՉ, որ երբեմն Պետ Պահպանողական Երեսփոխանութեան, խօսեցաւ Թայմզի 11 սիւնակաց չափ բան, և նախ պատասխանելով առ Պ. Բառնէլ, հերքեց պահպանողական կուսակցութեան վերագրուած երկդիմի խաղն։ Ատոր վրայ բանակռիւ մը բացուեցաւ ի մէջ Պ. Բառնէլի, որ կը պնդէր իւր ասութեան վրայ, բայց կը յայտարարէր թէ, լռութիւն խոստացած լինելով, չէր կրնար անունը տալ այն պահպանողական Նախորդ Նախարարին որ ի դիմաց իւր կուսակցութեան՝ իրեն (Պ. Բառնէլի) հետ սակարկած էր այս խնդրոյ վրայ,—և Սըր Մ. Հիքս-Պիչի, որ կ'ուրանար այս ամենայն, և կը յայտարարէր թէ ո՛վ որ է այն Նախորդ Նախարար, իւր կուսակցութեան հաւանութեամբ չէ գործած։ Պահպանողականաց Պետը պարսաւեց Նախարարութեան ի գործ դրած ճնշումն անխախտ Ազատականաց վրայ։ Կրկնեց այն փաստ թէ Ծրագրով առաջարկեալ Խորհրդարանին հաստատմամբ ի Տըպլին, Լոնտոնի Խորհրդարանին և անդէ Պետութեան գերիշխանութիւնը վերջ պիտի գտնէ։ Իռլանտացի Երեսփոխանաց Լոնտոնի Խորհրդարանին մէջ պահպանման նկատմամբ Նախարարութեան բրած զիջումը չի բաւեր անհետ ընելու Ծրագրոյն յարուցած բազմադիմի առարկութիւնները։ Ուլստէրի Բողոքականք միաձայն յուզուած են, վախնալով իռլանտական անարդար կառավարութենէ մը։ Պահպանողականք երբեք չպիտի հաւանին որ կաթոլիկ մեծամասնութիւն մ'իշխէ Ուլստէրցւոց վրայ։ Ծրագիրը կը ջնջէ Իռլանտայի և Անգլիոյ միութեան յառաջ բերած օգուտներն, առանց միայն բան մը հիմնելու։ Պահպանողականք չեն վախնար ժողովրդեան վճռէն, և ապահով են թէ, ինչպէս Խորհրդարանը, ժողովուրդն ալ մեծամասնութեամբ պիտի դատապարտէ Կառավարութեան Ծրագիրը։ Զգոյշ պէտք է լինին այն անձինք, որ կը կարծեն թէ, քուէարկելով ի նպաստ Բ. Ընթերցման, Ինքնօրինութեան սկզբունքն ևեթ ընդունած կը լինին։ Քանի որ տպագրեալ Ծրագիր մը կայ մէջ տեղ, Ծրագրոյն վրայ քուէարկութիւն կը նշանակէ ամբողջին ընդունելութիւնն, որով սկզբունքէն զատ շատ մը առարկելի մանրամասնութիւնք եւս ընդունուած կը լինին։

Գիշերուան ժամ 1ին Պ. ԿԼԱՏՍԴՈՆ ելաւ ի դիմաց Նախարարութեան փակել վիճաբանութիւնը։ Պ. Կլատսդոն, ոտք ելնելուն, ընդունեցաւ իւր կուսակցութեան և Իռլանտացւոց ջերմ ծափահարութեամբք, և մէկ ժամ ու երեք քառորդ տեւող բանախօսութեամբն, որ Թայմզի 16 երկայն սիւնակները կը լնու, նախ գովեց Պ. Բառնէլի և Պ. Ճոզէֆ Բօուընի լեզուի չափաւորութիւնն ու համեստութիւնն, և Սըր Մ. Հիքս-Պիչի կարգ մը փաստերն հերքելէ յետոյ, մերժեց այն ասութիւն թէ Ինք լինի առաջին անգլիացի աշխարհավարն որ առաջարկած է Ինքնօրինութիւն տալ Իռլանտայի։ Առաջիկայ քուէարկութիւնը տեղի պիտի ունենայ Ծրագրոյն հիմնական սկզբան վրայ միայն, որ է՝ Խորհրդարանի մը հաստատումն ի Տըպլին, լոկ իռլանտական գործոց պարապելու ձեռնհասութեամբ։ Իսկ Ծրագրոյն մանրամասնութեանց վրայ եթէ ընդդիմադիրք լաւագոյն կարգադրութիւններ առաջարկեն, Նախարարութիւնն յետոյ ի նկատ պիտի առնու, և մեծամասնութեան հաճոյ եղանակաւ մը պիտի վերակազմէ զիւր Ծրագիր։ «Ուստի կամիմ զանազանցայնս է պնդել թէ մեր Ծրագիրը Բ[illegible] կամ Կ[illegible] Ծրագիր մ'է։» Առաջնաբանն աստ բազմաթիւ օրինակօք հաստատեց թէ, ի բաց առեալ ուր որ երրորդ Տէրութիւն մը միջամտած է, Տէրութեան մը իւր երկրի մէկ մասին տեղային անկախութիւն տալը բնաւ բաժանում կամ կազմալուծութիւն յառաջ չէ բերած։ Իռլանտայի կառավարութիւնը տեղային գործոց նկատմամբ բաժնելով Անգլիոյ կառավարութենէն, երկու երկիրք աւելի հաստատ կապելով պիտի կապուին իրարու։ Առաջնաբանն հերքեց Պ. Չէմպըրլէյնի յարափոփոխ ծրագիրները, և պնդեց թէ Լորտ Սալզպըրիի իռլանտական քաղաքականութիւնն ալ բացարձակ պատժական վարչութիւն և բռնադատական գործերին կը նշանակէ։ Բայց այնչափ է Պահպանողականաց անկեղծութիւնն, որ երբ անցեալ տարի Ազատականք պատժական չափաւոր խստութիւն մը կ'առաջարկէին, Պահպանողականք՝ իռլանտական քուէներ շահելու համար՝ հակառակեցան և ազատական Նախարարութիւնն մը տապալեցին։ Պ. Կլատսդոն, որոյ հզօրագոյն բանախօսութիւններէն մին էր այս, աւարտեց իւր խօսք յայտ պերճախօս վերջաբանով մը, խոստովանելով թէ իւր դէմ ունի երկրին բոլոր ընկերային կազմակերպեալ ոյժերը, տաղանդ, հարստութիւն, դիրք, տիտղոս, ևն, «բայց, պոռաց, մեր կողմ ունինք ժողովրդեան սիրտը, դէպքերու հոսանքն, ապագան»։ «Տուէք Իռլանտայի զայն արդարութիւն որ ցարդ զլացած էք նմա։» Բուռն ծափահարութեամբք ընդունուեցան այս վերջին խօսքեր։

ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Երբ, կէս գիշերէն ժամ մը ետքը, նստաւ Պ. Կլատսդոն, ժողովը վեհ երեւոյթ մը կ'ընծայէր։ Վերն ու վարն ամեն անկիւն գրաւուած, խորին լռութեամբ ու բուռն հետաքրքրութեամբ ամեն ոք դէպ ի Դիւանը կը նայէր։ Եւ ահա Նախագահը, քուէի դնելով խնդիրը, կարդաց Լորտ Հարդինկդընի «Բարեփոխումն», որ կը խնդրէր վեց ամիս ետքն ի նկատ առնուլ Կառավարական Ծրագիրը, (մերժման ձեւ մը)։ Նախագահն ըստ սովորութեան հրամայեց որ հակառակ այս Բարեփոխման՝ Ծրագրին ընդունողներն «Այո՛» պոռան։ Եւ որոտընդոստ «Այո՛» մը գոռաց Նախարարական և Բառնէլեան նստարաններէն, որուն պատասխանեց ո՛չ նուազ որոտընդոստ «Ո՛չ» մը դիմացի կողմէն և Ընդդիմադիր Ազատականներէն։ Նախագահը դարձեալ ըստ սովորութեան յայտարարեց. «Ուրեմն, Այո՛ պոռացողներն է խօսքն»։ Ընդդիմադիրք ի պաշտօնէ ժխտեցին զայս, երկար Ո՛չ մը։ Ցայնժամ քուէարկութեան զանգակներն հնչեցան ժողովարանէն դուրսն և դուռը շատ մը տեղեր, բացակայ անդամներն ի քուէարկութիւն հրաւիրելու համար։ Աւելի քան երբեք խռնեցան նստարանները ծածկող դէմքերը։ Նախագահը ձեւապէս նորէն կրկնեց իւր հրամանն. Այո՛ներն և Ո՛չերը թնդացուցին ժողովարանն։ Այսպէս տեսնելով թէ խնդիրն Այո՛ և Ո՛չով չպիտի լուծուի, Նախագահն հրամայեց. «Բաժնուեցէք. Այո՛ներն երթան աջակողմեան սրահն, և Ո՛չերն ձախակողմեան սրահը։ Նախարարական Պ. Առնոլտ Մորլի և Պ. Մարճօրիպէնքս կ'անուանին քննիչք Այո՛ներուն, և ընդդիմադիր ազատական Պ. Պրէնտ և Պ. Բէյն՝ քննիչք Ո՛չերուն։»

Այս հրամանին վրայ, 665 անդամները մէկէն ոտք կ'ելնեն։ 7 Ազատականներ նախ կ'առնեն կը քալեն ժողովէն, ի նշան ձեռնպահութեան։ Պ. Կլատսդոն իրեններուն առջեւէն ինկած, կ'առաջնորդէ զանոնք աջակողմեան սրահն, և Բառնէլեանք խմբովին կը հետեւին Նախարարականաց։ Սըր Միքայէլ Հիքս-Պիչ յայնժամ իրեններըը կ'առաջնորդէ ձախակողմեան սրահն, և Լորտ Հարդինկդըն ու Պ. Չէմպըրլէյն իրենց գունդերակները կը տանին յօգնութիւն պահպանողական բանակին։ Ժողովասրահին մէջ Երեսփոխան չի մնար։ Քուէարկութեան երկու սրահներուն դուռները կը փակին։ Ամեն ինչ վերջացած է արդ։ Վճիռն արտասանուած լմնցած է Ինքնօրինութեան Ծրագրոյն վրայ։ Բայց ի՞նչ վճիռ տրուած է։—

Քուէարկութեան սրահները կը բացուին վերստին։ Քննիչք կեցած են դրանց առջեւ, և կը համրեն ի ժողովարան վերադարձողները։ Նախարարական սրահէն դուրս ելնող առաջին անդամն է Սըր Չարլզ Տիլք, որուն հաշուելու դատը Տիկին Քրօֆորտի հետ այս օրերս նորէն պիտի տեսնուի։ Երբ Պ. Կլատսդոն կը վերադառնայ յիւր նստարան, Իռլանտացիք ջերմագին ծափահարութեամբք ողջունեցին զայն, բայց բոլորովին տարբեր ընդունելութիւն մ'ըրին Պ. Չէմպըրլէյնի։ Ընդդիմադիրներն ևս իրենց տեղերը վերադարձան։ Ամեն ոք անհամբեր է։ Ո՞ր կողմն յաղթած է։ Նախարարութիւնն անշուշտ յաղթուած է. բայց քանի՞ քուէի մեծամասնութեամբ։ Ամեն մարդ դէպ ի Դիւանը կը նայի խորին լռութեամբ և անձկութեամբ։ Եւ ահա՛ առաջին նշան մը թէ Նախարարականք յաղթուած են. զի Նախարարականաց քննիչներն հակառակ կողման քննիչներէն աւելի շուտ աւարտած են իրենց համրանքը։ Բաց աստի, Պ. Մարճօրիպէնքս բոլորովին գունատ է։ Դէմք լուր բերած է Նախարարներուն. զի կը ծանուցանէ անոնց ականջն ի վար թէ Նախարարութեան շահած քուէից թիւն է 311 միայն։ Եւ ահա՛ Պ. Առնոլտ Մորլի ստուար բազմութեան մէջէն դժուարաւ անցնելով կուգայ կը հասնի Դիւանին, և Ոչերուն թիւը կը յանձնէ Քարտուղարին։ Եւ, ի վճռական նշան կառավարական պարտութեան, Քարտուղարն, յետ բաղդատելու երկու թիւերը, Քուէարկութեան արդիւնքը, պաշտօնական թղթի վրայ առած, կը յանձնէ Պ. Պրէնտի, Ընդդիմադրաց քննիչին, բարձրաձայն հաչակելու համար։ Եւ միշտ յաղթական կողման քննիչն է որ կը հաչակէ Քուէարկութեան արդիւնքն։ Ուրեմն, Նախարարութիւնը դատապարտուած է. Ինքնօրինութեան Ծրագիրը մերժուած է։ Բոլոր ժողովն անհարկով մը կ'իմանայ զայս։ Պահպանողականաց եւ Ընդդիմադիր Ազատականաց բուռն ծափահարութիւնք կը հաչակեն յաղթութիւնը։ «Կեցցէ՛ Միութիւն» կը հնչէ ժողովոյ մէկ ծայրէն միւսը։ Բայց ի՞նչ է մեծամասնութեան քանակութիւնը։ Լռութիւն կը վերահաստատի։ Չորս քննիչք կը շարուին Դիւանին առջեւ։ Յաղթական քննիչք առջեւ կեցած են. Վա՜յ պարտելոց. անոնք ետեւ կը կենան։ Պ. Պրէնտ կը հաչակէ բարձրաձայն. «Այոք յաջակողմն 311. Ոչք ի ձախակողմն 341. Մեծամասնութիւն ընդդէմ Նախարարութեան՝ Ե-ՐԵ-ՍՈՒՆ»։ Պահպանողականք և Ընդդիմադիր Ազատականք մէկ մարդու պէս ոտք կ'ելնեն. գրասեղաններու վրայ կը զարկեն. գլխարկներն կը ծածանեցնեն օդին մէջ, և Հուռա՜ներով, Կեցցէ՛ներով կը տօնեն իրենց յաղթանակը։ Պահպանողականք աւելի կը հրճուին քան հերձուեալ Ազատականք։ Լորտ Հարդինկդըն և Պ. Չէմպըրլէյն լուռ են և մտախոհ կ'երեւին։ Պարտեալք եւս լուռ կեցած են։ Ի՞նչու համար ըստ սովորութեան չեն ուրախանար «փոքրամասնութեան ստուարու-

---

—)(2)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԼԵՈՆ ՏԸ ԹԷՆՍՈՅ

ՏԻԿԻՆ ՎԻԼՖԷՐՈՆ ՈՐԴԻ

Ա.

—Օրհնեալ է Աստուած, հօս ես եղեր, կը վախնայի որ դուրս ելնելու օր ըլլալով..... Ի՞նչ կ'ընես աստ։

—Կը կարդամ, հա՛յր իմ։ Գիտես որ կը սիրեմ կարդալ. գիտես նաեւ որ չեմ ուզեր այս տաքուն պտըտիլ։

—Սակայն պտըտելու պիտի երթաս։ Լաւ մտիկ ըրէ զիս, Մորի՛ս։

Պատանին, որ տասն-չորս տարեկան ուսանող մ'էր, մեծղի մարմնով, վառվռուն աչերով, կայտառ խելքով, հօրն երեսը նայեցաւ քիչ մը սրտատանջութեամբ։ Տօքթէօր Վիլֆէրոն յոյժ քիչ անգամ կ'ունենար այնպիսի յուզեալ դէմք։

—Տարօրինակ խորհրդութեան մ'առջեւ կը գտնուիմ, ըսաւ։

—Եւ ադոր համար է որ եկեր զիս կը փնտռես, ըսաւ Մորիս դեռահասակ փարիզցւոյ մը բնական եղող զուարճաբանութեամբ։

—Այո՛, ասոր համար։ Երեւակայէ որ սենեակիս մէջ խելագար կին մը կայ։

—Լա՛ւ, գոչեց պատանեակն իւր փետուրին վրայ նետուելով։ Քու մանրազարդերուդ ամենն ալ կը կտրէ հիմա։ Նորէն ոստիկան զինուոր մը կոչեմ։

—Ոստիկանութեան վերաբերեալ բան չկայ։ Խեղճ կինն հանդարտ է այժմ, հիւանդութիւնը դեռ թխման շրջանին մէջ է. բայց այդ շրջան աւարտելու վրայ է. վաղ առաւօտ, գուցէ իսկ այս իրիկուն, առաջին բորբոքումը կրնայ երեւան ելնել։

—Ուրեմն ի՞նչ պէտք է ընել։

—Ահասիկ դժուարութիւնը։ Ո՛չ իւր անունը կ'ըսէ, ո՛չ բնակարանը կը ծանուցանէ։ Գիտեմ միայն որ Փարիզէն քիչ հեռու կը բնակի։ Ամենէն գէշն այս է որ իւր փոքրիկ աղջիկը հետն առած է, սիրուն տղեկ մը։ Արդ, այնպիսի աչերով կը նայի անոր, որք երկիւղ կու տան ինձ։ Ուստի, ահասիկ քու ընելիքդ։ Վար պիտի իջնես ու փողոցին մէջ անոնց սպասես։ Երբոր դուրս ելնեն, ետեւնուն պիտի երթաս, որովհետեւ տարակոյս չկայ որ իրենց տունը պիտի վերադառնան։ Պիտի հսկես անոնց վրայ, որպէս զի դժբաղդութիւն մը չպատահի. եւ երբոր իրենց տունը մտնեն, դու ալ կը մտնես, եւ կնոջ ամուսնոյն ներկայանալով այս նամակը կու տաս, որով իւր կնոջ վիճակը կ'իմացնեմ իրեն։ Զայս ընելէ յետոյ աստ կը վերադառնաս։

—Եթէ այր չունի՞։

—Ունի, այդչափն իմացայ։ Օ՛ն, փութա՛, ես հիմա պիտի երթամ ճանբեմ։ անկէ անդին քու գործդ է. ջանա՛ որ պաճարես։

Մորիս հնազանդեցաւ, առանց խանգարելու։ Առաւ փետուրն ու ձեռնոցներն եւ հօրն ետեւէն վար իջաւ։ Կ'ըսէր ինքնիրեն.

—Գեղեցիկ պաշտօն։ Արեւ մը, որ տաք տենդ կրնայ տալ գրահաշուի դասատուիս, Բորբոքումը պիտի պայթի, տարակոյս չկայ։

Եւ բնազդաբար ձեռքը վզին կը տանէր որպէս թէ կատաղի խելագար մ'իւր պարանոցը սեղմել ուզած լինէր։

Սակայն, երկու վայրկեան յետոյ Ռիւ տը Լոնտր փողոցին սալարկին վրայ յածիլ սկսաւ անհոգ դէմքով, մէկ աչքը լուսանըկարչի խանութին ուղղած, միւսն ալ հայրենի տան ճակատին։ Շատ չանցաւ, դուռը բացուեցաւ, կին մ'եւ փոքրիկ աղջիկ մը մ'երեւցան սեմին վրայ։ Տօքթօրն ալ ուղեկցեր էր անոնց մինչեւ դռնէն դուրս որպէս զի ստուգէր թէ որդին հո՞ն էր։ Այս կէտի վրայ սիրտն ապահովելով, Վիլֆէրոն հրաժեշտ տուաւ տիկինէն, եւ զայն ողջունած միջոցին ակնարկ մը նետեց իւր որդւոյն կողմը, իբր ըսել ուզելով.

—Ահա ասոնք են. ջանա որ յաջողութեամբ կատարես յանձնած պաշտօնս։

Անծանօթուհին արագ քայլերով վեր ելաւ Ռիւ տը Լոնտր փողոցէն, և աջ կողմը դառնալով Ամսդերտամ փողոցն ի վար իջնել սկսաւ։ Բուռն յուզում մը կը տիրէր վրան, գոնէ այսպէս կը կարծէր Մորիս։ Քալած միջոցին կը շարժէր եւ ինքնիրեն կը խօսէր, առանց ուշադրութիւն ընելու իւր տղեկին, որ քովն ի վեր կը վազէր իւր փոքրիկ ոտներով։

Արդէն Հավրի հրապարակին մէջ տեղն հասած էր, ամենէն դէպ կողմն։ Ամեն վայրկեան կառքեր կ'անցնէին քովէն քսուելով, և ինք տեսնելու երեւոյթ չունէր. կարծես թէ խուլ էր, չէր լսեր քրտնախոնջ կառապանաց հայհոյալից գոչիւններն, որք ամեն կողմէ կ'արձակուէին իւր վրայ։ Յանկարծ կանգ առաւ՝ ճակատն զարնելով. յետոյ ետ դառնալով ուղղուեցաւ դէպ ի կայարանը, զոր մտնալով անցած էր։ Նոյն միջոցին արշաւասոյր վիքթորիա մ'ուղղակի տղեկին վրայ կուգար, որ ինքնիրեն մնացած էր։ Բարեբաղդաբար Մորիս հոն էր։ Մինչ տղեկը չուարելով անցորդի մ'ոտներուն մէջ կ'ընկնէր եւ գետնին վրայ կը թաւալէր, պատանեակը կառածիգ երիվարին սանձին վրայ նետուեցաւ՝ ինքզինք ջախջախելու վտանգին յանձն առնելով։ Յետոյ, օգուտ քաղելով այն վայրկենէն, ուր սանձարձակ կենդանին ետեւի ոտներուն վրայ կը տնկուէր, ինքն հրաշալի ճարպիկութեամբ ծռելով յափշտակեց գետնէն աղջիկ մանկիկն, և թեւերուն մէջ դրկած տարաւ մօրը քով, որ ինքնիրեն գալով յուսահատ ճիչեր կ'արձակէր։

Երբոր Մորիս ցոյց տուաւ նմա տղեկը ողջ առողջ, ճիչերուն հեկեկանք յաջորդեցին։ Եթէ Տօքթօր Վիլֆէրոն անդ լինէր, պիտի օրհնէր զայս ջղային թուլացում. բայց որդին իւր քաջին ամբողջովին կատար հարկէր փորձանքէ հեռի գտնուելու համար։ Վաթսունի չափ անձանց շրջանակէ մը պաշարուած, որոց ամենն ալ բան մ'ընել կամ ըսել կ'ուզէին, ինքզինք պատասխանատու կը տեսնէր կէս մարած կնոջ մը՝ փոքրիկ տղու մը համար, որ ընկած ժամանակ ծունկը ցաւելով չէր կրնար քալել։

Եւ ի լման դժբաղդութեան, այս դէպքին ականատես եղող անցորդները դրացութեան ցոյց մը կը կազմէին իրեն համար։ Այս ամենուն շուտով վերջ մը տալ ուզելով, տղան մէկ թեւին վրայ առաւ, միւս թեւն ալ կնոջը թեւին տակէն անցուց, եւ հնար եղածին չափ արագութեամբ դէպ ի կայարանին նախասրահը դիմել սկսաւ։ Ամբոխին մէջէն դուրս ելնելէ յետոյ, հարցուց հեւալով.

—Ո՞ւր կ'երթաք, Տիկի՛ն։

Տղան, որոյ զարհուրանքն արդէն փարատած էր, պատասխանեց ի Մէզոն Լաֆիթ։

Երկու վայրկեան յետոյ երեք ուղեւորք կառախումբին խորշերէն միոյն մէջ զետեղուած էին։ Մորիս, հօրն ապսպրանքներն յիշելով, անծանօթուհւոյն եւ անոր տղեկին մէջ տեղը նստած էր։

Բ.

Անիէրի կամուրջը չհասած, պատանեակը մտերմացած էր իւր ազատած փոքրիկ աղջկան հետ։ Շատ չանցած իմացաւ որ անունն Էլէն տը Ռէնֆօր էր, թէ վեց ու կէս տարեկան էր, թէ հոն գեղեցիկ եւ ծաղկաւէտ տան մը մէջ կը բնակէր։

—Հայրիկ ունի՞ս։

—Անշուշտ, հայրիկ մ'ունիմ որ օրն ի բուն գիրք կը կարդայ։

—Եղբայրներ, քոյրեր ունի՞ս։

—Ո՛չ, բայց շուն մ'ունիմ որ Պոմպէ կը կոչուի, եւ որուն հետ պահուըտուք կը խաղանք։ Դուն ալ պիտի խաղաս մեզ հետ։ Բայց թերեւս ես չպիտի կրնամ այս իրիկուն խաղալ, վասն զի ծունկս կը ցաւի։

Էլէն պաշտելի փոքրիկ աղջիկ մ'էր, անփայլ գունով, մուգ ոսկեգոյն մազերով, բարեձեւ քթով, սեւ ու կապոյտ կցուած յօնքերով։ Գեղեցիկ աչերը տարօրինապէս խոր նայուած մ'ունէին։ Մորիս, որ, ինչպէս դիւրաւ կը հասկցուի, խորագնին դիտող մը չէր, առանց հասկնալու զարմանեցաւ անոնց խաժոր ու սեւ բիբերէն ցայտած իդէական գգուանքէն։

—Վեցուկէս տարո՞ւ ես, հարցուց Մորիս։

—Ո՛չ աւելի, այնպէս չէ՞, մայրիկ, ըսաւ Էլէն։

Տիկին տը Ռէնֆօր, երեսը թաշկինակին մէջ ծածկած, մեղմաբար կուլար, ի մեծ գոհունակութիւն Մորիսի, զոր կը քաջալերէր այս հանդարտ տխրութիւն։ Աղջկան ըրած հարցման վրայ, երեսը բացաւ, եւ կարծես թէ մեծապէս զարմացաւ՝ տեսնելով որ իրենց ճանբու ընկերն հոն իրեն հետ էր։ Յետոյ յիշողութիւնը վերադառնալով, երեսը լուսաւորեցաւ, եւ խելքը ճառագայթեց անոր, ինչպէս որ արեւը նսեմացուցեր ամպերու մէջէն վայրկեան մը դուրս ելնելով կը ճառագայթէ։

Դէմքն, ուր տարաժամ խամրեալ գեղեցկութեան մը հետքը կը նշմարուէր, արթագին քաղցրութենէ տագնապագին տխրութեան անցաւ։ Կարծես թէ կենաց ամենէն թանկագին բաներէն վերջնապէս կը հրաժարէր, անշուշտ անգիտակցաբար։ Աղջիկը կուրծքին վրայ քաշելով բազմիցս համբուրեց, եւ այնպիսի ձայնիւ մը, ուր օտար լեզուի մը հնչիւնը կը թրթռար, ըսաւ.

(Շարունակելի)

թեան» համար ։ Բայց վայրկենի մը մէջ կը յայտնուի գաղտնիքն ։ Հազիւ թէ յաղթականք կը լսեն, կարծես նշանի մը վրայ՝ Բառնէլեանք ոտք կ'ելնեն, և առաւել եւս եռանդալից ծափահարութեամբք, առաւել եւս ոգեւորեալ շարժմամբք կը հռչակեն իրենց բարոյական յաղթանակն ։ Իռլանտացիք համբերութեամբ սպասած էին որ Պահպանողականք պոռալով սպառէին իրենց ձայնն, և երբ նոքա կը լռեն, իրենք առաւել եւս փառաւոր ցոյց մը կը յօրինեն յանպատրաստից ։ Իռլանտացի մը կ'աղաղակէ. «Երեցս կեցցէ՝ մեծանուն Ծերունին» ։ Ի պատասխան այս հրաւէրին, գրեթէ բովանդակ ժողովն, Ազատական և Բառնէլեան կուսակցութիւնք միանգամայն ոտք կ'ելնեն, և երեք անգամ յաջորդաբար «կեցցէ՝ մեծանուն Ծերունին» կը պոռան, ի հեճուկս Պահպանողականաց ծածանեցնելով իրենց գլխարկներն և կարծես պար բռնելով գարաւոր գրասեղաններուն վրայ ։ Ունկնդիրք իսկ կը մասնակցին այս համակրանաց ցոյցին առ Պ. Կլատստոն ։ «Մեծանուն Ծերունին» ելեկտրացուցած է բովանդակ ժողովը ։ Պահպանողականք զարմանօք կը դիտեն այս յեղաշրջումը ։ Ո՞յք են յաղթողք և ո՞յք՝ պարտեալք ։ Անորոշելի է ։ Օտարազգի մը կրնայ կարծել, ի տես այնչափ ցնծագին և համակրալից կեցցէներու, թէ Պ. Կլատստոն իւր յիսնամեայ խորհրդարանական կենաց մեծագոյն յաղթանակը տարած է, և ո՛չ թէ մեծագոյն պարտութեանը մատնուած ։

Իռլանտացի մը կը պոռայ նաև. «Երեք պարսաւք Չէմպըլէյնի դէմ» ։ Բայց Իռլանտացւոց պարսաւալից աղաղակներն ու բացագանչութիւններն կ'ընդմիջուին Նախագահական « Ի կա՛րգ, ի կա՛րգ »ներով ։ Պ. Կլատստոն, որ ամենայն անդրդուելութեամբ դիտած է այս յուզիչ տեսարան, աչա՛ ոտք կ'ելնէ, ի ձեռին ունենալով թղթի երկու կտորներ, որոց վրայ բան մը գրած էր . . . նախ քան քուէարկութիւնն, գուշակելով ժողովոյն տալիք վճիռը ։ Պ. Կլատստոն կը յայտարարէ ․

«Տեղի ունեցած քուէարկութենէն յետոյ, ինձ կը մնայ առաջարկել ժողովոյս որ մինչեւ հինգշաբթի յետաձգէ իւր նիստ ։ »

Ժողովը կ'ընդունի միաձայնութեամբ ։ Երկու Իռլանտացիք ոտք կ'ելնեն մխիթարական խօսքեր ուղղելու համար առ Պ. Կլատստոն, ում կը յիշեցնեն թէ Իռլանտա պիտի մոռնայ իրեն արդարութիւն ընել ուզողները․ թէ արդարութեան դատը չպիտի կորնչի․ թէ Իռլանտայի ներկայացուցիչք ի սրտէ երախտապարտ են այն յառաջդիմութեան համար զոր Ինքնօրինութեան դատն արդէն ըրած է յԱնգլիա, ինչպէս կ'երեւէր քուէարկութեան արդիւնքէն, և թէ «բռնապետութեան և մեքենայութեան դիկտատորութիւնն այլ եւս վերջ գտած է» . . . բայց Նախագահը կ'ընդմիջէ, և նորէն խօսք կուտայ Պ. Կլատստոնի, որ կ'առաջարկէ թէ, հակառակ ժողովոյ նիստերուն դադարման, Խորհրդարանական Յանձնաժողովք շարունակեն իրենց աշխատութիւններ ։

⁂

Այսպէս կը վերջանայ սոյն պատմական նիստ։ Հետաքրքրաշարժ զուգադիպութեամբ մը, անցեալ տարի դարձեալ յունիս 7ին էր որ Պ. Կլատստոնի Նախարարութիւնը մատնեցաւ խորհրդարանական պարտութեան մը, և հրաժարիլ պարտաւորեցաւ ։

Ժողովը կը ցրուի Իռլանտացւոց աղաղակներով, որք « Կլատստոն ցմի՛շտ » անգլիական բացագանչութեամբ կը սփոփէին պարտեալ Կուսակցութեան Պետն, և բուռն ծափահարութեամբք կը հետեւէին իրենց ազգային Պետին, Պ. Բառնէլի, որոյ տնօրինութեան ներքեւ այնքան մեծ քայլ մ'էր առած Ինքնօրինութեան դատն ։

Երբ Երեսփոխանք դուրս կ'ելնեն, ժողովոյ բակը լի կը գտնեն խուռն բազմութեամբ մը, որ «Տէր, պահէ՛ զԹագուհին» կամ «Բրիտանիա՛, իշխէ՛ ծովուց վրայ» ազգային երգերով ուրախութիւն կը յայտնէր քուէարկութեան ելքին համար, մինչ բազմութեան մէկ ուրիշ մասը կը ջանար խեղդել այս ձայներ, ջերմագինս ծափահարելով երկուց պարտեալ Կուսակցութեանց Պետերը ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ Սամաթիա երթալով Նորաշէն եկեղեցին այցելեց և յորդորեց զԹաղեցիս որ անմիջապէս վերսկսին շինութեան եւ պակասը լրացնեն ։ Ն. Սրբազնութիւն եկեղեցւոյ շինութեան մասնաժողովոյն յանձնեց հինգ հարիւր ոսկւոյ գումար մը զոր նուիրած էր ազգային բարերար մը ։

Կը լսենք թէ Գարակէօզեան եղբարց Բերայի մէջ կառուցանելիք վարժարանին յատակագիծը պատրաստուած է և շինութիւնը պիտի սկսի ի մօտոյ ։

Էջմիածնէն մեզ կը հեռագրեն թէ Նիկոմիդիոյ առաջնորդ Տէր. Ստեփան վրդ. Յովակիմեան անդ հասած լինելով, յառաջիկայ կիրակի տեղի պիտի ունենայ եպիսկոպոսաց ձեռնադրութիւնը ։

Կրօնական Ժողովոյ շաբաթական նիստը տեղի ունեցաւ երէկ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տէր. Խորէն Նար-Պէյ Սրբազանի ․

Ժողովը վերջին ընթերցմամբ ընդունեց եւ վաւերացուց այն կանոնագիր զոր իւր դիւանը խմբագրած էր մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց ընդհանուր դպրաց դասերու համար եւ միանգամայն որոշեց հաղորդել զայն բոլոր եկեղեցեաց ։

Նկատողութեան առնլով Պալատի առաջնորդական տեղապահ Տ. Մեսրոպ քահանայի բարւոք պաշտօնավարութիւնը, զոր տեղւոյն ազգայինք եւ օտարք իսկ վկայած էին, որոշեց շնորհակալութեան եւ գոհունակութեան գիր մ'ուղղել Ն. Արժանապատուութեան ։

Ժողովն զբաղեցաւ նաեւ այլ և այլ անհատական և ամուսնական խնդիրներով որոց միոյն համար հրաւիրեալ էին ազգային նշանաւոր երեք բժիշկներ ։

Կը լսենք թէ Տնտեսական Խորհուրդն առաջարկեր է Ազգային Վարչութեան որ ազգային հաստատութեանց հաշիւներու մասին հարկ եղած քննութիւնները կատարելու համար համբակալ մը դրուի իւր տրամադրութեան ներքեւ ։

Գոհութեամբ կը տեղեկանանք թէ Ազգ. Կեդր. Վարժարանի աշակերտելեաց արձանագրութեան գործն ամենայն կանոնաւորութեամբ յառաջ կը տարուի, ամեն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և շաբաթ, առաւօտէն մինչեւ ժամ 5 ։ Արձանագրելոց թիւն, որ 20 ի կը հասնէր անցեալ շաբաթ, այս շաբաթ բարձրացած է 30 ի, թոշակաւոր և ձրի ։ Ներկայացող ուսանողները տեղացի են մեծաւ մասամբ․ իսկ գաւառացի աշակերտները՝ Սեբաստիացի, Տիվրիկցի, Սիվրիհիսարցի, Եւդոկիացի, Տրապիզոնցի, Ռոտոսթոցի և Պարտիզակցի են ընդհանրապէս ։

Կ'իմանանք թէ Բերայի կալուածոց Հոգաբարձութիւնը մեծ ջանիւք կը կատարէ իւր պաշտօնն և հետզհետէ կը վճարէ պարտուց այն մասերն որոց տոկոսներն հարիւրին վեցէն բարձր են ։ Փափաքելի է որ փոխառութեանց ամէնքն ալ հարիւրին հինգի վերածուին, քանի որ հրապարակին գինն է այս և լաւ մատակարարութեան ներշնչած վստահութիւնը կը դիւրացնէ այս տեսակ գործողութիւն մը ։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

Պատիւ ունիմք ծանուցանել թէ Տրապիզոնի մէջ Հայոց Միաց. Ընկերութեանց ներկայացուցիչ կարգուած է այս անգամ Տեղւոյն նշանաւոր ազգայիններէն Մեծ. Միհրան էֆ. Փիւրքճեան որ պաշտօն ունի ամսական բաժանորդագիններ ու նուէրներ հաւաքել ազգասիրաբար յօգուտ Ընկերութեանս ։

Նմանապէս պատիւ ունիմք ծանուցանել թէ Զմիւռնիոյ Պատ. Մասնաճիւղի անդամներէն Մեծ. Ասլանեան Գէորգ էֆ. իւր պաշտօնէն քաշուելով Զմիւռնիայէն մեկնելու եւ հետեւաբար Մասնաճիւղի անդամակցութենէն եւս հրաժարելու պարտաւորուելով՝ յաջորդ կարգուած է նմա Տեղւոյն նշանաւոր երիտասարդներէն Մեծ. Ղուկաս էֆ. Եսաեան ։

Ի դիմաց Հայոց Միաց. Ընկերութեան
Տնօրէն Ժողովոյ

Ատենադպիր
Գ. ԶՕՀՐԱՊ

Ատենապետ
Գ. Ց. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

ՏՐ. Մ. ՏԻՆԱՆԵԱՆ իւր բնակութիւնը փոխադրած է Պոլիս, Պալի Փաշա, թիւ 16 տունն, ուր ամեն օր կ'ընդունի իրեն դիմող հիւանդները ։ Հինգշաբթի օրերը միջօրէէն վերջն ալ ձրիապէս կը դարմանէ աղքատները ։ 1—35

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎՀՀ. ՍՈՒԼԹԱՆՆ ԵՒ ՆԱԽԱՐԱՐՔ

Վեհ. Սուլթանը՝ գնահատելով Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Բարձր. Սպարապետ Ալի Սայիպ փաշայի եւ Արտաքին գործոց Նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշայի հաւատարիմ ծառայութիւնները, բարեհաճեցաւ Իմթիեազի պատուանշանը շնորհել նոցա, որք երէկ պալատական կառքերով եւ պաշտօնական համազգեստիւք Եըլտըզի կայս. պալատը գնացին և Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւ ունեցան ։ Ն. Վեհափառութիւն Իւր իսկ ձեռօք Նախարարաց կուրծքէն կախեց պատուանշաններն, եւ ի մասնաւորի հետեւեալ խօսքերն ուղղեց Բարձր. Քեամիլ փաշային.

«Ձեր պաշտօնավարութեան սկիզբէն ի վեր, շնորհիւ Աստուծոյ, երկու «կարեւոր խնդիրներ կարգադրուեցան, «որոց համար Ձեր տարած ջանքերը «գովելով այս պատուանշանն Իմ ձեռքովս կը զետեղեմ Ձեր կուրծքին «վրայ ։»

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն հետեւեալ կերպիւ պատասխանեց ․

«Անարժանաբար կը վայելեմ Ձեր Վեհափառութեան շնորհներն որոց համար պէտք եղած շնորհակալութեանց հազարէն մին անգամ արտայայտելու անկարող կը գտնուիմ ։ Ձեր Վեհափառութեան կողմէ նուաստիս եղած այս շնորհին համար չեմ կարող ուրիշ կերպով յայտնել իմ երախտագիտութիւնս բայց եթէ բարի աղօթքներով ։ Բարձրեալն Աստուած մեր Օգոստափառ Ինքնակալին երկարատեւ եւ երջանիկ օրեր պարգեւելով անսասան պահէ զնա Իւր բարձր գահուն վրայ ։ Նուաստս Ձեր բարձր կառավարութիւնն զբաղեցնող քաղաքական խնդրոց կարգադրութեան օգնած եմ միայն ջանալով Ձեր Վեհափառութեան խոհուն հրամանաց համեմատ շարժիլ ։ Ամենակալն Աստուած մեր Տէրութեան ամեն կարեւոր գործոց կարգադրութեան մէջ կատարեալ յաջողութիւն պարգեւէ մեր Վեհ. Ինքնակալին ։»

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Եանեայէն առնուած վերջին լրոց նայելով, կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ այժմ Եպիրոսի մէջ, Յունաստանի զինաթափութեան պատճառաւ ։ Ալպանիացի կամաւորաց գունդերու կազմութեան գործն ընդհատուեր է և արդէն գրուած կամաւորք որք դէպ ի սահմանագլուխ կ'ուղղուէին, ետ կոչուեր են ։

Զինուորական նորընտիր հրամատար Օսման փաշա կը ջանայ երկիրն ազատել այն աւազակախմբերու ձեռքէն որք արմատացած են Արկիրօքասթրոյի և Քորիձայի գաւառաց մէջ ։ Հողագործական աշխատութիւնք սկսած են ամենուրեք ։ Եպիրոսի տասանորդական տուրքերը վարձու տրուեր են նոր դրութեամբ և յոյս կայ որ ուրիշ տարիներէ աւելի արդիւնաւոր լինին անոնք ։

Օսմ. չորս մարտանաւք, անջատուելով Բրեվէզայի նաւատորմէն, հրաման առեր են շրջիլ Եպիրոսի և Ալպանիոյ ծովեզերաց մօտ, հնարաւոր դէմ հաստատել առողջապահիկ միջոցներու ճշդիւ գործադրութեան հսկելու համար ։

Հելլենական բանակէն ցարդ 30,000 զինուորք իրենց տեղերը վերադարձած են, Վոլոսի, Վոնիձայի և յունական ուրիշ նաւահանգիստներէ շոգենաւ նստելով ։

Պէտք չէ չափազանց կարեւորութիւն մ'ընծայել, կ'ըսէ Լէվանթ Հէրըլտ, հելլենական սահմանագլխոյն վրայ երեւցող աւազակաց խմբերուն, որք պատերազմասէր երեւոյթ մ'ունին և յաճախ յոյժ բազմաթիւ են ։ Այս տեսակ խումբեր երբեմն կազմուած էին ի Պուլկարիա, երբեմն ուրիշ կողմեր և այժմ եւս կը կը կազմուին ի Յունաստան, սահմանագլուխն անցնելու ջանքեր ընելով ։

Անգլօ-ֆրանսական թերթը կը յարէ թէ, ի՛նչ որ ալ լինի այդ աւազակախմբոց բազմամարդութիւնը, զօրութիւնը և գործելու եղանակն և գիտնալով հանդերձ թէ սահմանագլխոյն վրայ սպասող օսմ. զօրքերը կարող են ընկճել զայնս, սա անհերեւ է թէ այս ամենայն մեծ տաղտուկ կը պատճառէ Բ. Դրան որ կը փափագի ժամառաջ իրենց տեղերը վերադարձունել իւր զօրքեր և կը տեսնէ այժմ թէ անոնք տակաւին գործ ունին ։ Եթէ հաստատամտութեամբ և համբերատարութեամբ դէմ դնէ այդ աւազակախմբոց, ծանրակշիռ հետեւանքներ չեն կրնար ունենալ այս միջադէպք ։ Որչափ նուազ կարեւորութիւն ընծայուի այս շարժմանց, այնքան աւելի շուտով կ'ընկճին անոնք նիւթական զօրութեան առջեւ ։

Լէվանթ Հէրըլտ կ'եզրակացունէ թէ պէտք չէ որ Բ. Դուռը պահանջէ որ դիւանագիտութիւնը խառնուի այս գործին մէջ, վասն զի այդու ոչ այլ ինչ ըրած պիտի լինի, բայց եթէ գոցուած վէրք մը բացած ։ Ճշմարիտ դեղն է օսմ. զօրաց օրինաւոր անձնապաշտպանութեամբ այդ զինեալ հրոսախմբոց ցոյց տալ իրենց տկարութիւնն, միւս կողմէ հետեւելով քաղաքականութեան մը որ վերահաստատէ Թուրքիոյ և Յունաստանի բարեկամական յարաբերութիւններն ։

⁂

Թուրքիա եւս արտատպելէ յետոյ Լէվանթ Հէրըլտի սոյն տեղեկութիւնները, կը յարէ ․

Այս հրոսախմբոց կազմութեան մասին նոր տեղեկութիւնք կը պակսին ։ Հետզհետէ եկած լուրեր կը ծանուցանեն թէ կատարեալ խաղաղութիւն կը տիրէ սահմանագլխոյն վրայ ։ Բ. Դուռը տեղեկանալով որ այս հրոսախմբոց խնդիրը պատրաստուած էր հելլէն զօրաց ցրուումը պաշտօնապէս Տէրութեանց ծանուցանելէն և օսմանեան կառավարութեան կողմէ պաշարումը վերցուելու համար եղած միջնորդութենէն առաջ, անմիջապէս պէտք եղած զեկուցումներն ըրած է ։ Եթէ այժմ իսկ այս տեսակ բան մը պատահի, անտարակոյս Բ. Դուռը պարտաւպատշաճը պիտի անօրինէ ։

Բոլոր այն հելլէն սպայք որք մասնակցած են Քուդրայի ճակատամարտին և Օսմանցւոց ձեռքը գերի ինկած էին, հարցաքննութեան ենթարկուած են այժմ հելլենական կառավարութեան կողմէ ։ Ենթասպայք և զինուորք իրենց զօրանոցները կը ղրկուին, իսկ այն պահեստի զօրքեր, որք նոյնպէս գերի գնացած էին, այս հարցաքննութեանց աւարտելէն յետոյ միայն ազատ պիտի թողուին ։

Անգլիական մեծ մարտանաւ մը անցեալ երեքշաբթի օր Պիրէոսի նաւահանգստին բացերը տարեր է ամեն այն նաւերն որք Պաշարման պատճառաւ Բէյսի մէջ վար դրուած էին ։

Աթէնքի գերմանական և աւստրիական դեսպանք պիտի փոխուին ի մօտոյ և մինչեւ անոնց յաջորդներու ընտրութիւնն, յիշեալ դեսպանատանց գործերը փոխանորդաբար պիտի վարեն քարտուղարք ։

Ռուսական դեսպան Պ. Պիւձոֆ Օտեսա կ'ուղեւորի ։

Վեհ. Սուլթանն ամեն օր տեղեկութիւն կ'առնայ այն վիրաւորելոց վիճակին վրայ որք Սելանիկէն մայրաքաղաքս բերուելով Եըլտըզի մօտակայ հիւանդանոցաց մէջ կը դարմանուին ։

Թուրքօ-հելլենական սահմանագլխոյն մօտ Լէֆթէրի անուն տեղւոյն շրջակայքը գտնուած Տէրպէնտ Գափուսի օսմանեան զօրականն այս կիրակէ օր հելլէն գերիներն յանձներ է Յունաստանի զինուորական իշխանութեանց ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԷԼԻ

Սոֆիայի Ազգային Ժողովն իւր երեկի նստին մէջ պիտի զբաղէր իշխանական պատգամագրոյն ընթերցմամբ․ այսօր տեղի կունենան դիւանի ընտրութիւնք և հետեւաբար վաղը կըսկսին վիճաբանութիւնք ։

Էնտէբանտանս Ռոմէն կ'իմանայ թէ Սոֆիայի փակուելէն յետոյ Աղեքսանդր իշխանը վերստին Պուքրէշ պիտի այցելէ, այս անգամ ո՛չ թէ ծպտեալ այլ պաշտօնական կերպիւ և քանի մը շաբաթ պիտի անցունէ Սինաիայի պալատն՝ ուր պիտի տեսակցի Աւստրիոյ կայսերական գերդաստանէն իշխանի մը հետ․ ապա պիտի այցելէ Բէշդա, Վիեննա, Տարմշդատ, Լոնտոն և Պէրլինի ճամբով Պուլկարիա պիտի վերադառնայ ։ Իշխանին այս պաշտօնական այցելութեանց նպատակը պիտի լինի անձամբ իւր շնորհակալիքն արտայայտել եւրոպական տէրութեանց աջակցութեան համար զոր նուիրեցին պուլկարական խնդրոյն կարգադրութեան ։

Նոյն լրագիրը վերապահութեամբ կը ծանուցանէ նաև թէ Ռումենիոյ Թագուհին Սոֆիա պիտի երթայ ի մօտոյ, ի փոխադարձ այցելութիւն Պուլկարիոյ իշխանին ։

Ռումանական նորընտիր դեսպան Պ. Պալաչանօ երէկ պատիւ ունեցաւ առաջին անգամ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու ։ Պալատական կառքեր դեսպանատունէն Եըլտըզի կայս. պալատը փոխադրեցին դեսպանն իւր առաջին Թարգմանին հետ ։ Պ. Պալաչանօ Ն. Վեհափառութեան մատոյց իւր յանձնաբարագրերը և արժանավայել պատուօք ընդունուեցաւ ։

Լա Թիւրքի կը ծանուցանէ թէ Կրէտէի Երեսփոխանական ժողովն որոյ բացումն յետաձգուած էր յունական խնդրոյն պատճառաւ, պիտի բացուի ի մօտոյ ։ Կուսակալ Սավա փաշա ինչ ինչ օրինական ծրագրեր պատրաստած է զորս պիտի մատուցանէ ժողովին ։ Այդ ծրագիրք մեծ կարեւորութիւն ունին կղզւոյն համար, և կը վերաբերին երեսփ. ընտրութեանց, ոստիկանութեան, հանրային կրթութեան եւ ելեւմտից ։

Ելմտական բարուքման յանձնաժողովն իւր աշխատութիւններն աւարտած լինելով ծրագիր մը պիտի մատուցանէ Նախարարաց Խորհրդոյ ։ Այս ծրագիր երկու մասի բաժնուած է. մին կը վերաբերի կայս. կառավարութեան հասոյթից և ծախուց, իսկ երկրորդն ելմտական կազմակերպութեան համար պէտք եղած բարուքմանց ։

Հաքիքաթ կ'իմանայ թէ Կրթական Նախարար Վսեմ. Մունիֆ փաշայի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն որոշեր է Թաղապետութեան Բ. Գ. Ե. Ը. և Ժ. շրջանակները ջնջել և առ այս տեղեկագիր մը մատուցեր է ձեռնհաս իշխանութեան ։

Տիւրաձձոյի յոյն Մէտրապոլիտ Տ. Պիսարիոն որ Փէնէրի Սինոդին անդամ ընտրուած է, երկու օր առաջ մայրաքաղաքս հասնելով, ուղղակի Հէյպէլի կղզի գնաց Յունաց Ս. Պատրիարքին ներկայանալու ։

Այս առուր Հաքիքաթի մէջ կը կարդանք ․

Կեդրոնական բանտին մէջ տուփ շինող երկու բանտարկեալք նախընթաց օր իրենց սենեակին դուռը գոցելով կ'աշխատէին ։ Բանտապահք կը կասկածին և խուզարկութիւն մ'ընելով կ'իմանան թէ յառաջագոյն Տրոց վերատեսչութեան դիւանին համար կեդրոնական բանտէն պատուած մասին յատուկ պատը ծակուեր է և թէ սոսք մէկ քանի բանտարկեալք շփոթութիւն մը հանել կ'ուզէին եղեր ։ Ցիշեալ ոճրագործք այդ սենեակին վրայ գտնուող իսլամ և քրիստոնեայ երկու բանտապետներ կը վիրաւորեն կարծելով թէ այս դէպքն անոնք իմաց տուած են բանտապահներուն ։ Վիրաւորելոց վիճակը ծանր չէ վասն զի դանակի տեղ խարտոցով շինուած գործիներ գործածուած էին ։ Ոճրագործք որք 5—6 հոգիէ կը բաղկանան և այդէն ցկեանս բանտարկութեան դատապարտուած են, անմիջապէս ոստիկանութեան բանտը փոխադրուելով զատ զատ տեղեր բանտարկուեցան ։

Թարիք ծանուցանելով թէ Երեսուն Պարտուց յարդարման արժէթղթոց գինը նուազելու վրայ է, ձեռնհաս իշխանութեանց ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ ։

Պոլսոյ Քաղաքապետութեան կողմէ ի նորոյ կարգեալ կալուածատրոց հաւաքիչք և նոցա օգնականք պէտք եղած երաշխաւորութիւնները ցոյց տուած և հրահանգներն առած լինելով իրենց պաշտօնին ձեռնարկած են ։

Օսմ. կառավարութեան կողմէ վերջերս Գերմանիայէն գնուած հինգ ծովամբակոց մին Կ. Պոլիս հասաւ շաբաթ իրիկուն, իսկ միւս հինգը Տարանթի առջեւ կ'սպասեն ։ Այդ շոգենաւք Էլլինկէն մինչեւ Տարանթ ուղեւորած են 18 օրուան մէջ ։

Շոգենաւային Կիւրճի ընկերութիւնը ձեռնարկած է ընդարձակել իւր գործառնութեանց սահմանն ։ Յառաջիկայ շաբաթ օր Անգլիայէն աստ կը հասնին նորակառոյց երկու արագընթաց և գեղեցիկ շոգենաւք՝ Վէլ տը Մէրճէն և Զէն անուն ։ Ընկերութիւնն ուրիշ երկու շոգենաւներ ալ յանձնարարած է յԱնգլիա ։

Նորաէնֆիլտ զինագործարանի ներկայացուցիչ Պ. Կիւսթավ Բաս Աթէնքէն մայրաքաղաքս եկաւ վերստին ։

Տէրքօսեան ջրի Ընկերութեան ընդհ. տնօրէն Թէրնօ ալէյ Փարիզ ուղեւորեցաւ ընտանեօք ։

Իզմիրի Էմբարթիալ լրագիրը եզական ամուսնութիւն մը կը պատմէ որ կատարուեր է Պուճա գիւղի եկեղեցւոյն մէջ ։ Աթանաթի անուն 90 ամեայ պառաւ մը ամուսնացեր է Մէրոփնա անուն 75 ամեայ աղջկան մը հետ ։ Երկուքն ալ քաջառողջ են եղեր տակաւին և փութացեր են անձամբ պատուաստել գիւղացիներն որք եկեղեցի գնացած էին ներկայ գտնուելու այս նահապետական հարսանեաց ։

Ելմտական Ժողովոյ անդամներէն Բերթիլ փաշա երէկ Իզմիր ուղեւորեցաւ ։

ԱԶԴ
ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Կը ծանուցուի Պոլսոյ և արուարձանաց մէջ ոգելից ըմպելիք ծախող անձանց թէ, որպէս զի Արքունի Գանձուն շահերը պաշտպանուին, ինչպէս և յիշեալ անձինք կարող լինին ճշդել Պէհիէի տուրքի ո և է սխալ հաշիւ, Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութիւնն որոշած է, ըստ Օրինաց, կազմել երկու Մասնախումբեր որք ամենուրեք պիտի ճշդեն մայրաքաղաքիս ոգելից ըմպելեաց խանութներուն և վաճառատանց վարձքերը ։

Այս մասնախմբոց առաջինոյն անդամք են՝

Վէհպի էֆէնտի, օգնական Կ. Պոլսոյ մասնական Քննչութեան.
Լաֆարաքի, Բէշիկթաշ Պոլսոյ գինետանց.
Հաճի Գօսմա Գօզմիտի.
Տիմիդրի Կիւկօրիադի.

Երկրորդ մասնախմբին անդամք են՝

Ալէքօ էֆէնտի, տնօրէն Կ. Պոլսոյ ոգելից ըմպելեաց բաժնին.
Նիգոլաքի, Ուսդա ոգելից ըմպելեաց վաճառողաց.
Նիգոլաքի Էսթաթիոս ։—

Ճշդման գործողութիւնք պիտի սկսին այս շաբթու, ուստի և վերոյիշեալ Մասնախմբոց պատուելիք մին մի թաղին գինեպանները կը հրաւիրուին, Ոգելից ըմպելեաց կանոնադրութեան ԺԲ. յօդուածին համեմատ, իրենց մէջէն երկու հոգի ընտրել՝ մասնակցելու համար վերոյիշեալ Մասնախմբոց ։ 1—3

Կ. Պոլիս, 2|14 յունիս 1886

ԱԶԴ
ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

1873ի փոխառութեան 745,555էն 786,022 թիւ արժէթղթոց վրայ Օսմ. Արքունի Գանձուն ի գործ դրած գրաւման բարձման պատճառաւ, կը ծանուցուի այդ արժէթղթոց տէարց թէ այսմ հետէ պիտի կրնան միացման (Գոնվէրսիոն) ենթարկել զայնս և ըստանալ յետնեալ կտրօններու տոկոսները, պայմանաւ որ ներկայացնեն զայնս Օսմ. Կայս. Պանքային ի Պոլիս, ց31 դեկտեմբեր ներկայ տարւոյ ։

Այդ պայմանաժամէն յետոյ, յիշեալ արժէթղթոց Միացումը տեղի պիտի ունենայ միմիայն արդի կանոնադրութեան համաձայն ։

Կ. Պոլիս, 12 յունիս 1886

Ստամոքսի և աղեաց («միտէ վէ պաղըրսագ») հիւանդութեանց քաջահմուտ մասնագէտ Տօքթ. Ռ. ՌՕՊԷՆՍՕՆ, որ մեծ խնամով մշակած է զայդ ճիւղ, և նորանոր մեթոտներ ի գործ կը դնէ ընդհուպ բուժելու զայս ախտեր, կը գտնուի, առաջուան պէս, ամեն օր ժամը 4էն մինչեւ 7, Եէնի-Ճամի, Կեդրոնական Նամակատան դէմ Նիւ-Եորք դեղարան թիւ 12 ։

Երեքշաբթի օրեր անկարողները ձրի կը դարմանուին որպէս յառաջագոյն ։ 3—20

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ
ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ

Սոֆիա, 14 յունիս

Աղեքսանդր իշխանն, այսօր բանալով Երեսփոխանաց ժողովը, գոհութիւն յայտնեց թէ Պուլկարիոյ մայրաքաղաքին մէջ կ'ողջունէ յայնկոյս եւ յայսկոյս Պալքանաց Պուլկար ազգին ներկայացուցչաց առաջին Ազգ. Ժողովն․ շնորհակալութիւն յայտնեց ազգին եւ բանակին, որոյ դիւցազնութեամբ եւ զոհողութեամբք փառաւոր յաղթանակ մը ձեռք բերաւ ազգն, և որ պատուաւոր դիրք մը տուաւ Պուլկարիոյ՝ Պալքանեան պետութեանց կարգին մէջ ։

Ժողովը ջերմ ծափահարութեամբք ընդունեց Իշխանին ճառը ։

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
ԳԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 3 յունիս

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ
Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Գահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. D. Սէր.)		17 3
Պօրսայէն գոցուելէն վերջը	»	17 3
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	17 4
Բարձրագոյն գին	»	17 4
Նուազագոյն »	»	17 4
Կէս օրին		17 4
Փոխառութիւն 1858) » 1862)	A. Սէրի	24 30
» 1860) » 1863) » 1872)	B. » »	16 10
» 1865) » 1869) » 1873)	C. » »	17 4

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	80 5
Այս առտու բացուեցաւ Գ. Կ.	80
Կէս օրին	80

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ

Լօմպէ Դէ Ֆէներալ	Անգլ. Լ.	3 14
Քրէտի Ֆէներալ	Օսմ. »	6 14
[illegible]	» »	4 35
Պօն. Շանժ է Վալէօր	» »	3 20
Թրամուէյ	» »	287 1/2
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	38
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ	»	—
Բաժնէթուղթ Լաւրիօնի	»	64

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 35
Օլ իմբէրիալ	»	90 20
[illegible]	»	51 20
[illegible] թղթադրամ	»	9 16
» արծաթ	»	89
Ֆիօրին	»	8 32
[illegible] արծ. ([illegible])	»	108 10
[illegible]	»	102 30
[illegible]	»	102 20
[illegible]	»	98 20
Թասֆիէ	»	15 30

Եւրոպական Պօրսան չստացանք, երէկ Եւրոպայոյ տօն լինելուն պատճառաւ ։

ԳԻՏԱԿԱՆ

Թորփիլք, Թորփիլանաւք և Թորփիլաւումբք.— Աստեղագիտասիրաց ժամացոյց մը.— Վախը.—Կարմրութիւն երեսի.— Պ. Մոսսոի բացատրութիւնը.—Տարբերութիւնք անձանց.— Արաբական թուականի և քրիստոնէական թուականներու անհամաձայնութիւնը.— Պ. Է. Լաքուանի նոր գիրքը։

— Այս ամենուն վերջն ո՞ւր պիտի երթայ — հարցումն յարմարագոյնն է ծովային պատերազմի համար նորանոր պաշտպանողական եւ յարձակողական զինուց գործածութեան ։ Ո՞ւր մնացին հինաւուրց եօթնայարկ առագաստաւոր մարտանաւերն, որք լերան նման, հսկայաձեւ կերպարանօք, տեսքով անգամ սարսափ կ'ազդէին։ Այժմ զրահաւորներն եկան, որոնք ընդհակառակն իրենց մարմնոյն մեծ մասը ջուրին տակ պահելու խորամանկութիւնն ունին և ջրէն դուրս՝ կողքերնին երկաթեայ հաստ տախտակներու տակ ծածկուած՝ սովորական ռումբի մը համար անթափանցելի են ։ Սակայն միւս կողմէ թնդանօթներն սկսան մեծնալ, զօրանալ, արտասովոր մեծութեամբ ռումբերը սովորականները վանեցին և զրահաւորին մորթն որքան հաստ ըլլայ, օր աւուր թնդանօթներու ռումբերն համեմատաբար կը մեծնան ։ Վերջն ո՞ւր պիտի երթայ ։

Խնդիրն առաւել եւս դժուարացաւ Թորփիլներու ծննդեամբ ։ Զրահաւորն որ հաստ կողերովը թշնամի ռումբերուն դիմադրելու կ'աշխատէր, այժմ երկրորդ զբաղմունք մ'ալ ունի, ոչ նուազ կարեւոր քան զառաջինն ։ Աներեւոյթ թորփիլ մը ջուրին տակէն կրնայ խորամանկաբար մահացու հարուած տալ հսկային և ամբողջութեամբ խորասուզել զայն ։ Ծանօթ է արդէն թէ թորփիլները քանի մը տեսակ են ։ Որն անշարժ է ծովուն մէջ և վա՜յ նաւուն որ անգիտաբար վրայէն կ'անցնի ։ Մի ուրիշը ձուկի ձեւով կը քալէ ծովուն մէջէն, շարժիչ զօրութիւնն, ուղղիչն, պայթուցիչն և պայթողն իւր փոքր ծաւալին մէջ պարունակելով ։ Կայ նոր մ'ալ որ թորփիլանաւ կոչուած փոքր շոգենաւի մը ծայրն է ։ Շոգենաւը պարագայից յարմար յատկութիւններ ունի, մեծ արագութիւն, փոքր ծաւալ ջրէն դուրս, անտեսանելի եւ անբռնաբարելի, գործածողները պաշտպանեալ և աներեւոյթ, և կը յարձակի զրահաւորին վրայ. երբ հազիւ վեց եօթն մեթր միայն նորա կողքն շօշափելու՝

առաջնակողմէն ծակ մը կը բացուի, աւելի կոծի նման երկաթ մը դուրս կ'ելնէ, ծայրն ունենալով ղծորիչն, կը բաղխէ նաւուն և ամեն ինչ կատարեալ է։ Պոլսեցւոց համար դժուար չէ այս հասկնալ, ինչու որ Օսմանեան կառավարութիւնն այս Թորփիլանաւերէն ունի թէ Եւրոպայէն բերուածներ և թէ աստ շինուածներ։

Եւ ի՞նչ կ'ընէ զրահաւոր մը այս թշնամւոյն դէմ։ Պէտք չէ կարծել թէ բոլորովին զինաթափ է։ Նախ, ցերեկ ատեն իրեն ռումբերն ունի որոց մէկ հատը կը բաւէ ի խոր անդունդն առաքելու դժոխահեռ այցելուն։ Ապա, նոր տեսակ թնդանօթներ զետեղուած են թէ չուրջը և թէ կայմերուն վրայ, որք Հոչքիս անունը կը կրեն հնարողին ի յիշատակ եւ առոնք ծովուն որոշեալ մէկ կէտը փոքր ռումբերու տարափով մը կ'ալեն կը մաքրեն, և Թորփիլանաւին անպաշտպան մարմինը չէ կարող դիմադրել այս կարկուտին։ Զրահաւորք ունին նաեւ ուրիշ միջոց մը։ Երկաթեայ ցանց մը կը կախուի նաւուն չուրջն որուն կուգայ բաղխիլ և արգիլուիլ Թորփիլանաւն, եթէ կրցաւ պրծիլ ռումբերու ձեռքէն։

Իսկ գիշերուան համար զրահաւորն ունի ելեկտրական լոյսն որ մինչեւ մի քանի հազար մեթր հեռու կը լուսաւորէ և ամենափոքր կէտ մը չէ կարող անտես լինել։

Իրաց այս վիճակին մէջ ռազմամոլք կը մտածեն թէ տակաւին ի՞նչ նոր զէնք կրնանք գտնել զիրար պարտելու համար և սոցա մէն, Պ. Թուռնէյ, գտա՛յ կ'աղաղակէ։

Սա գտեր է Թորփիլառումբ մը, այսինքն ռումբ մը որ Թորփիլ կը պարունակէ, և տեսէ՛ք ի՞նչ մեծ քայլ մ'է դէպի դժոխատիպ նպատակը։ Զրահաւորն հազիւ մօտեցաւ, յարմարաշէն թնդանօթի մը բերնէն ռումբը կ'արձակուի, հսկայ նաւն ոչ ժամանակ ունի և ոչ օգուտ իրեն ելեկտրական լոյսը, ցանցերն, Հոչքիսի թնդանօթներն ի գործ դնելու, Թորփիլառումբն է կուգայ փորին կը փակչի, կը սահի վար կ'իյնայ և ջուրին մէջ կը պայթի, և ամենայն ինչ կատարեալ է։

* * *

Թորփիլառումբի նման մարդակոտոր գիւտերէն անմխիթար պիտի մնայինք եթէ ամեն օր մարդկութեան օգտակար հնարքներու շարք մը չգային զմեզ հրճուեցնելու։ Ասոնցմէ կը համարուի Պ. Մուշէի աստեղագիտական ժամացոյցն որոյ նկարագրութիւնը տեսանք այս ամսոյ Աստեղագիտական հանդէսին մէջ։

Երեւակայեցէք ժամացոյց մը, ճօճանակաւոր և շաբաթական լարելի։ Ինչպէս ամեն ժամացոյցք՝ այս ալ ունի կլոր տախտակ մը և ժամերու ու վայրկենի սլաքներ որք իրենց սովորական ծառայութիւնը կը մատուցանեն։ Բայց տեսէք ուր է նորութիւնը։

Ժամացոյցին վրայ երկրագունտ մը կայ որ մեքենային ազդեցութեամբը կը շարժի կրկին շարժմամբ. այսինքն թէ իւր առանցքին վրայ կը դառնայ, ինչպէս երկիրս, և թէ երկրիս արեգակին չուրջը շարժման փոփոխութիւնները կը կեղծէ, առանց սակայն այդ շարժումն իրօք կատարելու։ Միակ սլաք մը կայ որ ցոյց կուտայ թէ արեգակը նոյն պահուն երկրի ո՛ր կէտին վրայ ուղղակի կը զարնէ իւր ճառագայթները, այսինքն թէ, աստղաբաշխօրէն խօսելով, ո՛ր երկրին մէջ զենիթին վրայ է և ո՛ւր տեղուանք կէս օր է։ Բաւ է որ քիչ մը ատեն կենաք ժամացոյցին քով, կը տեսնէք թէ ինչպէս երկիրներ, ծովեր, քաղաքներ, կուգան կ'անցնին և կ'երթան, աստ առաւօտ կ'ըլլայ, անդ կէս օր, քիչ մը անդին արեգակը մտնելու վրայ է և կէս գիշեր է մի այլ կիսագունտի վրայ։ Եւ այս ամենը մեր աչաց առջեւ կատարուելով խորհրդածել կուտայ։ Կը տեսնենք միանգամայն այն քաղաքներն ուր գարնան գեղեցիկ առաւօտ մ'է, ուրիշ տեղ մը ձմեռ գիշեր է, և նոյն ժամուն թատրոններ, պարահանդէսներ ու հացկերոյթներ պարուն տրուիլ։ Ամառնային ջերմ արեգակին ներքեւ քրտինք կը թափեն երկրի մը տարբեր կէտին վրայ և նոյն պահուն բեւեռական սառոյցներն երկրի վերջին օրուան գաղափարը կուտան այժմէն։

Ժամացոյցին վրայ մի քանի ուրիշ շրջանակներ կան, որոց մին կուտայ զանազան քաղաքներու ժամերը, մի ուրիշն ամսաթիւը կը ցուցնէ եւայլն։

Այս տեսակ գործիք մը, որ աստեղագիտութեան վրայ գաղափար մը տալու համար դասագրքէ մը և մինչեւ իսկ ինչ ինչ պարագայից մէջ դասատուէ մը աւելի կրնայ օգտակար լինել, այնքան մեծ օգտակարութիւն ունի վարժարանի մը մէջ, որքան և յարմարութիւն հարուստի մը ընդունելութեան սրահը զարդարելու, ինչու որ այնքան գեղեցիկ է որքան օգտակար, այնքան ախորժելի է որքան հետաքրքրաշարժ։

* * *

Նմանապէս այնքան ախորժելի է որքան հետաքրքրաշարժ այն նոր գիրքն զոր Թուրէնոի մէջ ծանօթ դասախօս Պ. Մոսսօ գրեց, որոյ անունն է Վախն և որոյ ֆրանսերէն թարգմանութիւնն ստացանք այս շաբաթ։

Թէպէտեւ այդ գիրքը շատ ընդարձակ չէ, սակայն թող ներուի որ միայն մէկ գլուխն աստ ներկայացնեմ երբ կարեւորագոյնն և հեղինակին մասնաւոր ուսումնասիրութեան արդիւնք որ ուրիշ տեղ չգտնուիր։ Այդ է կարմրութեան և գունատութեան վրայ գրածները։

Դիցուք թէ սրահի մը մէջ կը գտնուիք ուր կան ծերք և տղայք, մեծք և փոքրիկք, ազնիւ տիկնայք և գեղանի օրիորդներ։ Եթէ երբ փիլիսոփայ անկիւն մը քաշուելով դիտէք հանդարտօրէն՝ կը տեսնէք շատերու դէմքին վրայ իրենց խօսակցութեան ազդեցութիւնը։ Բայց ամենէն աւելի օրիորդաց խումբն է որ ենթակայ է ըստ խօսակցութեան նիւթին կարմրելու կամ գունատելու և այսպիսով յայտնի ընելու լսած խօսքերն և կամ տեսած անձանց իւր վրայ բրած տպաւորութիւնը. տիկնայք ալ կը կարմրին բայց ոչ այնքան ստէպ. երիտասարդ պարոններն ալ կրնայ ըլլալ որ յուզմամբ կարմրին երբեմն, սակայն ծերք, արք թէ տիկնայք՝ բնաւ գոյներնին չեն փոխեր։

Պ. Մոսսօ ուզեր է գիտնալ թէ ի՞նչ է կարմրելն և կամ գոյնը նետելը։ Մինթէ յուզուելու տեսարանի մը առջեւ տարբեր տարիքէ և տարբեր սեռէ անձինք անհաւասա՞ր կ'երպիւ կըզգածուին։ Իրաւ է որ հոգեբանական տեսակէտով ճշմարտութենէ զուրկ է տարիքն և յուզումը խոտորնակի համեմատութեան ենթակայ համարել։ Բայց ինչո՞ւ կ'աճապարեմ։ Ասկէ առաջ ըսելիք ունիմ։

Միջին հաշուով չորս քիլոկրամ արիւն կայ մեր ներսը։ Այս արիւնը շարունակ կը շրջի առաձգական խողովակներու մէջէն որոց կեդրոնն է սիրտը։ Այս խողովակներն, որոց անունն է ջիղերակ, արիւնը կը տանին սիրտէն մինչեւ մարմնոյն անկիւններն, և այս դժուար գործողութիւնը կատարելու համար կը բաժնուին ճիւղերու և ծառի մը նման կը տարածուին մարմնոյն ամեն մէկ կէտին վրայ, այնպէս որ մարմնոյն վրայ ուր որ ասեղ մը խօթենք արիւն կ'ելնէ. ըսել է որ ջիղերակ կայ, թէպէտ և այդտեղ այնքան նուրբ են արիւնաբեր խողովակներն որ թէեւ աչօք անտեսանելի՝ սակայն հաստ ջիղերակին բոլոր յատկութիւններն ունին։ Երբ արիւնն այդ տեղուանք հասաւ, կ'անցնի ուրիշ խողովակներու մէջ որք երակ կ'անուանին, աւելի հաստ են և կարմիր հեղուկը կը վերադարձնեն ի սիրտ, երարու միանալով եւ հետզհետէ մեծնալով։

Այն ամենանուրբ ջիղերակներն իրենց մէջ ջիղեր ունին որք ջղային դրութեան ազդեցութեան ներքեւ են և երբ ջիղերը սեղմուին, խողովակները կը պզտիկնան, արիւնը դուրս կը վանուի և ահա մարմնոյն վրայ կը տեսնուի գունատութիւն և այս կը պատահի վախու ատեն։ Ընդհակառակն երբ պարկեշտութիւնը կը վիրաւորուի, երբ ամըչնալու պատճառ մը կայ, հոգեբանական գեղեցիկ արտայայտութիւն մ'է կարմիրն որ արիւնաբեր խողովակաց ընդլայնումն է ջղային դրութեան ազդեցութեան ներքեւ։ Այս երկու հակառակ երեւոյթները սրտէն կախում չունին, թէպէտ նա եւս աւելի ուժգին և արագ կը բաբախէ ամօթխածութեան և կամ սարսափի ատեն։

Այս տեսութենէն յայտնի կ'ըլլայ թէ կարմիրն ամբողջ մարմնոյն կը վերաբերի, սակայն դէմքն է որ յանկարծական գունատութեան և կամ կարմրութեան երեւոյթը կուտայ, ինչու որ մարմնոյ և ոչ մի մասին արիւնաբեր խողովակներն այնքան զգայուն են որքան դիմացն։ Երկու պատճառ կայ ասոր. մին այն է թէ ջղային կեդրոններն աստ զօրեղ կ'ազդեն, միւսն է թէ փափկագոյն են այդ ջիղերակք։

Տարբեր անձանց վրայ տարբեր է կարմրելու և գունատելու երեւոյթն։ Տարիքն առած անձ մը, որ պատանեկութեան ատեն հոգւոյն տպաւորութիւնները դէմքին վրայ շուտով կը յայտնէր, յուզման ենթարկուած ատեն այլ եւս չկարմրիր։ Չէ թէ տարիքը սնդացուցած է նորա զգացումներն և կենաց պայքարը վարժեցուցած է զինքն և չյուզուիր, այլ նոյնչափ ամչնալու ենթակայ ըլլալովը հանդերձ արեան նրբագոյն ուղիները նուազ առաձգական են այժմ և դիւրաւ չեն ընդլայնիր կամ կծկիր։ Ամառնային շրջագայութեան ատեն չը՞տեսնուիր որ նախ փոքր տղաքներ արեգակին տաքութենէն կը կարմրին, ապա երիտասարդք և մայրերն, ու ծերերն ամենէն վերջ։

Նոյն տարիքէ անձինք նոյն աստիճան չեն կարմրիր։ Անվայել խօսակցութեան ներկայ բոլոր տիկնայք հաւասարապէս չեն շառագնիր։ Միեւնոյն սրահին մէջ, երբ չափազանց տաք կ'ընէ, տիկնանց երեսներն հաւասարապէս կարմիր չեն, և եթէ բաժանման ժամուն ուշադիր ըլլանք, ձեռք սեղմած ատեննիս կը տեսնենք թէ ամեն ձեռքեր չունին նոյն բարեխառնութիւնն։

Աւելի առաջ երթալով կրնանք նաև դիտել շատ անգամ միեւնոյն անձին վրայ զգալի տարբերութիւններ։ Մէկ ձեռքն աւելի տաք կրնայ ըլլալ քան զմիւսն և պարահանդէսի մը կամ ուէէ բազմութեան մը մէջ կրնանք տեսնել թէ միեւնոյն տիկնոջ մէկ երեսն աւելի կարմիր է քան զմիւսն։ Այս ալ կազմուածքէն կախում ունի և ջղային կեդրոններուն է յանցանքն և ոչ մորթին կազմակերպութեան։

Արդէն, ուժգին յուզման վերջաբանն է մարմնոյն վրայ պաղ զգալ, որ ոչ այլ ինչ է բայց եթէ նրբագոյն ջիղերակաց կծկումն յետ ընդլայնման. պաղ քրտինք մը, կամ ցուրտ պատանք մը, կարծես կուգայ մարմինը ամփոփել, ցուրտ մը որ մինչեւ սիրտը կը թափանցէ։ Մթութեան, պաղութեան անդնդային անբացատրելի զգացում մ'է այն խորաթափանց և տխուր։ Գըլխուն մէջ, կրնակէն դէպի վար, բազկաց և սրունքներու վրայ մասնաւորապէս կ'զգացուի։ Ռամիկը կ'ըսէ թէ մահն է որ կուգայ կ'անցնի։ Պ. Մոսսօ ալ կ'ըսէ թէ արիւնն է որ մարմնոյ մէջ ջղային գրգռման ազդեցութեան ներքեւ փոթորիկ կը հանէ, և ես կ'ըսեմ թէ այսքանը կը բաւէ։

* * *

Անցեալ շաբթու նոր գիրք մը հրատարակուեցաւ, եթէ այսպէս կրնայ կոչուիլ 11 երեսով գրութիւն մը որ կը պարունակէ երկու կամ երեք տախտակներ, մի յառաջաբան և մի բացատրական, յօրինեալ ի Պ. Լաքուանէ, որ Հեռագրատան արուեստական ճիւղին գլուխն է։ Պ. Լաքուանի այս գործին անունն է Միւսլիման և Քրիստոնեայ թըւականներու համաձայնութիւնն հաստատելու համար նոր միջոց։ Եթէ կը կարծէք թէ Պ. Լաքուան կը յաջողի համաձայնութիւն գոյացնել, չարաչար կը սխալիք, ինչու որ հեշտագոյն է ուծացեալ ամուսինքն համաձայնեցնել քան այս երկու թուականներ։ Տետրակին անունը պարզապէս սխալ է և պէտք է ըսուի Թուականաց վերածումն։

Արդարեւ հեղինակին նպատակն է միջոց մը տալ երկու թուականներէն մին տրուած ատեն միւսը գտնելու։ Օրինակի համար ըստ Արաբաց 1301 Շապանի 25ը Քրիստոսի ո՞ր թուականին կը համապատասխանէ։ Շնորհիւ գրքին կրնար գտնել զայս եթէ . . . առանց գրքին հաշուելու կարողութիւն քիչ մը ունիք։ Հեղինակը յառաջաբանին մէջ, — յառաջաբան ալ կայ — շատ մը խօսքեր կ'ընէ որոց նպատակն է հասկցնել թէ չէ թէ միայն իւր հրատարակութիւնն օգտակար է, որուն մենք ալ չենք կասկածիր, այլ նաեւ թէ հասած է դիւրուսոյց և գործնական եղանակ մը գտնելու լաւագոյն Պ. Իւլիս Պուշէի գտածէն, և ասոր վրայ կը կասկածինք։

Եթէ փոխանակ այդ յառաջաբանին Պ. Լաքուէն հաճէր տեսական բացատրութիւն տալ, ըսէր թէ ի՞նչ հիման վրայ հաշուած է 8 և 9 երեսներու թըւանշանները, շատ աւելի հասկնալի կ'ըլլար եթէ ոչ օգտակար և տուած թիւերուն զօրութիւնն աւելի մեկնելի։ Իրաւ է որ մեզ համար անթափանցելի չեղան այդ թիւերուն կազմութեան օրէնքն և մինչեւ իսկ սխալներու հանդիպեցայ առաջին հայեցողութեամբ մը։ (¹)

Չեմ ըսեր թէ գրութիւնը սխալ է, բայց տրուած կանոնն անորոշ է եւ ըստ որում տախտակները չունին որոշ բացատրութիւն, այլ միայն օրինակներ, ապա ուրեմն գիտեմ շատեր որք բնաւ չպիտի կարենան գործածել զայս եւ գործածելն ունենէ վերջ ալ առաջին կամ երկրորդ սխալէ մը վերջ մեկդի պիտի թողուն այդ գիրքն։ Արդէն նոյն նոյն իսկ հեղինակն, օրինակներով հասկցնել ուզած ատեն, ինքն իսկ սխալներ գործեր է։ Ինչպէս առաջին օրինակին մէջ, թիւ 1 տախտակին 24109 թիւը կ'առնէ մինչդեռ 24107 կայ տախտակին մէջ. և ցաւալին այն է որ այս տպագրական սխալ չէ, ինչու որ այդ սխալ թիւով կը շարունակէ հաշիւը մինչեւ ցվերջ։

Ուրեմն եզրակացնելով, իմ կարծիքս այն է թէ, եթէ կ'ուզէք օգտուիլ այս գրքէն, կը վճարէք հարիւր փարա, կը գնէք հատ մը և եթէ օր մը պէտք ունենաք թուականաց վերածման, կը ներկայանաք հեղինակին խնդրելով որ հաշուէ։ 18 թիւ կը հանէ տախտակներէն։ Չորս գումար և երեք բարձումէ կամ երեք գումար ու չորս բարձում կատարելէ վերջ նա կուտայ ձեր խնդրած պատասխանը և կը յաւելու.

— Այս գործողութիւններն արագ կը կատարուին ինչու որ շատ պարզ են, ինչպէս կ'երեւայ (²)։

Այո՛, ինչպէս կ'երեւայ . . . .

Ց. ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

(¹) Զորօրինակ, Տախտ. Ա. ի պարզ տարիներու ցուցակին 54րդ տարւոյ թիւն 19924 գրած է փոխանակ 19724ի։ 200 աւուր պատահական սխալ մը պիտի ընէ այս թիւը գործածելու դժբախտութիւնն ունեցողը։

(²) Տե՛ս երես 7։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

Ե. ՑՈՒՑԱԿ

Պարահանդէսի Հանգանակութեան

Գումար նախորդ ցուցակներու 546. 50 օսմ. ոսկի.

Մէկ մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են վսեմ. Տեարք՝

Մունիր փաշա. Սաւֆէթ փաշա. Ալի Րիզա փաշա. Մունիֆ փաշա. Հաքքը փաշա. Օսման պէյ. Համի Ալի պէյ. Զիհնի էֆ. Պ. տը Նելիտոֆ. Պ. տը Բասոմփիյ. Պ. տը Բալիշէ. Պ. Կիքա. Պ. Օնու. Պ. Իվանօֆ. Վէթէնտօրֆ պէյ. Տիւսար փաշա. Նուրեան Յովհաննէս էֆ. Օննիկ պէյ Մըսըրլը. Փորթուգալ Միքայէլ էֆ. Սագըզ Յովհ. էֆ. Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ. Ֆայիք պէյ. Մուստաֆա պէյ. Սամիխ պէյ. Հիւսնի պէյ. Կոստանդ էֆ. Նէնի-Տիւնէս Տիմիթրաքի էֆ. Միխալաքի էֆ.

Մեծ. Տեարք.

Ազգային Աստուածատուրեան. Ալէքսանդր Բալի. Ալպէր Բէօն. Անտօխատլի. Անտրէա Հէէր. Անտոն Ազարեան. Անտոն Ալաճեան. Անտոն Թիւլլէնտճեան. Անտոն Համբիրիար. Անտոն Ունճեան. Անտոնեան-Ջինճիրճեան. Ավրամ Մէսէնա. Արամ Մարկոսեան. Արթուր տը Վէրմէր. Արշակ Գառըեան. Արսէն Արսէնեան. Աւետիս Եօրտամեան. Աւետիս Թընկըրեան. Աւետիս Պարտիզպանեան. Աւետիս Պէշիրեան. Աւետիս Քէհեաեան. Բասքալ Միրիքելամ. Բարսեղ Թէքէեան. Բարսեղ Գ. Մանուկեան. Բարսեղ Սթամպօլլեան. Բարսեղ Սիւվէեան. Բէթրոսի Էրնէ. Բօլ Հասուն. Գաբրիէլ Ճիվիճեան. Գահէրէս. Գառնիկ Գալֆաեան. Գառնիկ Յովակիմեան. Գառնիկ Սեւրովբեան. Գառնիկ Ակօքմէճեան. Գասպարեան Եղբարք. Գասպար Նըլպըղեան. Գասպարէֆ. Գարապօտօս օղլու. Տիմէօս. Գարեգին Մելիքեան. Գափամաճեան Եղբարք Գափամաճեան Տօք. Գէորգ Ապտուլլահ. Գէնօգ Զարդարեան. Գէորգ Թօփալեան. Գէորգ Մուրատեան. Գէորգ Սարաֆեան. Գէորգ Փափազեան. Գրիգոր Էվրէնեան. Գրիգոր Խանճեան. Գրիգոր Խնամիրեան. Գրիգոր Համբիրեար. Գրիգոր Մէսրեան. Գրիգոր Սէլիմեանճեան. Գրիգոր Տօնօյեան.

Գումար վեց հարիւր քսան և ութն ոսկի օսմանեան 628. 50

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ

(Առեւտրական Սենեկէ Լրաբերէն քաղուած)

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳԻՆԵՐ

Կ. Պոլիս 2 Յունիս 1886

Դրուշ

Կարծր ցորեն	լէպրա	քիլէն
Բուսիոյ	59.60	42.43
Պեսարապիոյ	— —	— —
Րումէլիի և Ա. Պոլսոյ	59.60	37.38 ½
Րոտոսթօ և Սամսոն	— —	— —

Վաճառեցաւ 10,000 քիլօ։ Պատրաստ չիկայ։ Օխան 42–43 փարայ Բուսիոյ համար և 36–36 ½ Րումէլիի և Ասիոյ համար։ Այս գներ անուանական են։

Ցորեն կերտ	լէպրա	քիլէն
Բուսիոյ	— —	— —
Վոլոքիոյ, Դանուբի	57.58	23 ¼.23 ¼
Րումէլիի	— —	— —

Պատրաստ 20,000 քիլօ։ Վաճառումնք չեղան բնաւ։ Գները տկար են։

Կակուղ ցորեն	լէպրա	քիլէն
Պուրկազ	57.58	20 ½.21
Փիլիպէ	57.58	20 ½.21
Վառնա, Պալչըք	55.56	19 ½.20
Կոլած, Պրայիլա	56.57	19 ¾.20 ½
Ազիմա	— —	— —

Վաճառեցաւ 20,000 քիլօ։ Պատրաստ 20,000 քիլօ։ Հրապարակն հանդարտ է. գնողք կը վարանին նոր հնձոց վրայ առնուած նպաստաւոր լրոց պատճառաւ։

Եգիպտացորեն	լէպրա	Նոր քիլէ
Դանուբ	— —	— —
Սեւ ծով	56.60	12 ½.13
Րումէլի	—	և 15

Վաճառեցաւ 4,000 քիլէ Սամսոնի, քիլէն 15 ղրշի, Բեդէլբէլով։ Հրապարակն հանդարտ է։

Գարի	Նոր քիլէն
Սեւ ծով	11 ¼
Րումէլի և Դանուբ	— —

Վաճառեցաւ 14,000 քիլէ Սեւ Ծովու, քիլէն 11 ¼ ղրուշի։ Պատրաստ 60,000 քիլէ։ Հրապարակն հանդարտ է և գները տկար։

Զաւդար, քիլէն 12 ½ ղրուշի։ Գործ չիկայ և գներն անփոփոխ են։

Քնճնահատ	քիլէն
Իզմիր և շրջակայք	24
Րոտոսթօ »	25

Յիշատակութեան արժանի վաճառում մը չեղաւ և ապրանք չփնտռուիր։

Քանարիա եէմի	քիլէն
Ուզուն քէօբրիւ	45
Րոտոսթօ	46

Վաճառումնք չիկան բնաւ. օխան 46 փարայէն գնողներ կան, բայց պատրաստ ապրանք կը պակսի միշտ։

Լօպիա (ոսկին 100 ղրշէն)	100 օխան ղրշ
Օրտու Տրապիզոն	105.
Դանուբ	110.115
Րումէլի	105.110

Վաճառումնք չիկան բնաւ պատրաստ ապրանք չգտնուելուն։ Հրապարակն հանդարտ է և խնդրանք չիկայ։

Ոլոռն (ռէվիլիա)	օխան փարա
Պալըքէսիր	50.—
Սուրիա	55.58
Դարդանէլ	չիկայ
Աթէնք	»

Վաճառեցաւ 10 000 օխա Պալըքէսիրի, օխան 50 փարայէն. պատրաստ 15,000 օխա. գործ չկայ։

Քնճութի հատ	օխան փարա
Սեւ ծով	— 50
Մարմարա	— —

Նշանակութեան արժանի գործ մը չեղաւ այս ապրանաց վրայ։

Բակլա	օխան փարա
Պանտըրմա	— 30
Մարմարա	— 32

Բակլայի միակութիւնն անյաջող երեւելուն, գործ չլինիր։

Սամամ	օխան փարա
Պալըքէսիր	— 85
Իզմիր	— —
Մէրսին և Ադանա	— 85

Վաճառումնք չեղան ամենեւին։ Պատրաստ 70,000 օխա։

Խաշխաշ օխան 50 փարա։ Գործ չկայ։

Բամպակի հատ, օխան 23-26 փարա։ Գործ չկայ։

Վարսակ, քիլէն 8 ղրուշ է։

Վաճառումնք չիկան։ Պատրաստ 8000 քիլէ։ Հրապարակն հանդարտ է և գնողք սակաւաթիւ։

Ալիւր	պարկ ղրշ
Օտեսա, Ա. տեսակ	118—122
» Բ. »	108—117
» Գ. »	98—100
Ազիմա—ըստ տեսակին	101—102
Պրայլա, Թ. 3 և 4	90—
»	88—
» խառն	84— 85
Կոլած 2 և 3	— 88
» 00 ½ 000	—
Վառնա	80— 83
Րումէլի (Երկաթուղիով)	84— 85
Մարսիլիա	—

Վաճառեցաւ 20,000 պարկ. պատրաստ 15.000 պարկ Օտեսա. 6000 պ. Ազիմա. 12.000 պ. Պրայլա. 10,000 պ. Կոլած. 30,000 պ. Րումէլի. Մարսէյլ չիկայ։ Հրապարակը գանդաղ է եւ գներն իջնալու վրայ։ Կ. Պոլսէն ղրկուած ապրանաց գումարն է 2000 պարկ։ Տեղական սպառումնք կը հասնին 18,000 պարկի։

ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆ

Թիֆթիկ.— Պատրաստ 4200 պալեա. վաճառեցաւ 250 պ. Էսկի Շէհիր, օխան 14-14 ¾ ղրուշէն, 50 պ. Եօզղատ 13 ¼ ղրշէն և 50 պ. Գարահիսար 13 ¾ ղրշէն եւ 17 պ. Չէրքէզ 14 ¾ ղրուշէն։ Հրապարակն ոգեւորիլ կ'սկսի, վաճառողք գներն հաստատ կը բռնեն, բայց միւս կողմէ գնողք կը պակսին։

Գոնեայի գունաւոր տեսակէն վաճառեցան ի Լոնտոն 300 պ. օխան 13 ¼ -14 ½ ղրուշէն։

Վանայ թիֆթիկը կը պակսի հրապարակին վրայ։

Մետաքս.— Պատրաստ 420 պալեա։ Վաճառեցաւ 8 պ. Բէչէ, օխան 26 Փրանք և 1 պ. Րումէլի օխան 115 ղրուշի։ Մետաքսագործութեան աշխատութեան նկատմամբ Եւրոպայէն առնուած լուրերը գոհացուցիչ են։

Շէրամ.— Դեղին տեսակի գինն է քիլօն 45-46 ղրուշ և Պաղտատի սպիտակ տեսակը 50-55։— Պրուսայի մէջ գործ չլինելուն, գներն անուանական են։

Բուրդ.— Քասապաշի կոչուած տեսակի գինն է 4-6-8 ղրշ. Էսկի-Շէհիր՝ 5 ¼-5 ¾ ղրուշ և Եօզղատ-Էնկիւրիւ՝ 5-5 ¼։

Վաճառեցաւ 10,000 օխա տեղական Ֆէլէրճէք տեսակէն, օխան 5 ½ ղրուշի և 5000 օխա սեւ խոյի բուրդ, օխան 3 ½ ղրուշի։ Հրապարակը բանուկ է։

Բամպակ.— Հալէպի տեսակը օխան 5 ¼-6 ղրուշի, Ադանա՝ 6-6 ½ ղրշ. Իզմիր՝ 6 ½-6 ¾ և Եգիպտոս՝ 2 ½-3 ¾ ղրշ։ Յիշատակութեան արժանի գործ մը չկայ։

Կանէփ.— Ճերմակ լաւ տեսակի գինն է օխան 3 ¼ - 4 ¼ ղրշ. և գունաւոր տեսակինը 2 ¾ - 3 ղրշ։ Հրապարակն անշարժ է։

Կաղնէրք.— Պատրաստ 4000 կտոր. վաճառեցաւ 125 կտ. հին Շիրվան Նամագի, հատը 38 Փր. 70 կտ. Քազաք՝ հատը 41 Փր. և 300 կտ. զանազան տեսակներ։ Հրապարակն հանդարտ է, և թէ և գնողներ կան, սակայն ազնիւ տեսակէ ապրանք կը պակսին։

Աֆիոն.— Մալաթիոյ տեսակի գինն է օխան 165-170 ղրշ. պարսկական ափիոնը կը պակսի, Զիլէ Թօքաթի օխայի գինն է 155-160 ղրշ. Պալըքէսիր՝ 130-135. Գարահիսար՝ 125. Նալլը-Խան՝ 125-130. Կէյվէ և Պիլէճիք՝ 120-125։ Գօնեայի, Պալըքէսիրի, Նալլը-Խանի և Սելանիկի տեսակները կը պակսին։

Պատրաստ 150 սնտ։ Վաճառումնք չիկան բնաւ։ Գնողք կը պակսին, նոր հնձոց նըկատմամբ վերջնական լրոց սպասելով։ Գներն անուանական են։

Դողէ Խէժ.— Սպիտակ լաւ տեսակի գինն է օխան 33-34 ղրուշ։ Պատրաստ 8,000 օխա, վաճառումնք չկան բնաւ։

Դեղին լաւ տեսակի գինն է օխան 19-20 ղրշ. և երկրորդականինը 16-17 ղրշ։ Ապրանք չեն փնտռուիր և գնողք սակաւաթիւ են

Ճէհրի.— Գայսար՝ օխան 6 ½-6 ¾ ղրշ. Էնկիւրի՝ 6, Թօքաթ՝ 5. 5 ¼, Եօզղատ՝ 5 ½, Ամասիա 4 ¾ և Զօրում 5. 5 ¼ ղրշ. օխան։— Պատրաստ 650 պ. Վաճառեցաւ 40 պարկ Ակնայ Ճէհրի օխան 6 ⅜ ղրուշէն։ Հրապարակն հանդարտ է եւ գնողք յոյժ սակաւաթիւ.

Խէժ.— (Մաստիքէ).— Հալէպի առաջին տեսակի գինն է օխան 200-250 ղրշ. Զանդրի երկրորդ տեսակի գինը՝ 110-160 և Իւքիլիպի երրորդ տեսակի գինը՝ 60-90 ղրշ. օխան։— Վաճառումնք չկան բնաւ։— Պատրաստ 1000 օխա։ Հրապարակն հանդարտ է։

Սալէպ.— Քասթամոնիի տեսակի օխայի գինն է 14-15 ղրշ Թօքաթ՝ 16-18 ղրշ. և Քէօբրիւ՝ 15-16 ղրշ։— Պատրաստ 300 օխա։ Վաճառումնք չկան բնաւ. Հրապարակն անշարժ է։

Դեղին Մեղրամոմ.-(Օսմ. ոսկին 110 ղրուշէն) Առաջին տեսակի օխայի գինն է 18-18 ½ ղրշ. և երկրորդ տեսակինը՝ 17 ½ ղրշ։— Պատրաստ 2000 օխա։ Գործ չկայ։

Մազ.— Սեւ տեսակի օխայի գինն է 6 ¾-7 եւ սպիտակինը՝ 6 ½ ղրշ։ Գործ չիկայ։

Կաշի.— Տրապիզոնի կաշիին կենդինարի գինն է 78 Փր. և Կիրասոնինը՝ 78 Փր։— Յիշատակութեան արժանի գործ մը չիկայ. գները տկար են։

Եղջեւր.—(
Նուռ.—) Գործ չիկայ։
Թուղ.—(

Կաղնեպտուղ.— (Փալամուտ) ընտիր տեսակի կենդինարի գինն է 60-65 ղրշ. եւ երկրորդականինը՝ 48-50 ղրշ։— Վաճառումնք չիկան բնաւ. պատրաստ 40,000 կենդինար։ Գներն անփոփոխ են։

Հանքածուխ.— Գներն իջած են։

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

Ալքօլ.— Հասաւ 120 տկ. ռուսական եւ 200 րումանական։ Վաճառեցաւ 120 տկ։ Պատրաստ 500 տկ։ Գները տկար են։

Ռօմ.— Հասաւ 60 տկ։ Վաճառեցաւ 20 տկ։ Պատրաստ 860 տկ։ Գործերն աննշան են։

Շաքար.— Հոլանտական կենդինարի գինն է, տակառով 145 ղրշ. և պարկով 140 ղրշ։ Ռուսականի գինն է՝ պարկով 140 ղրշ։ Թրիէսթի շաքար՝ պարկով, առաջին տեսակի կենդինարը 127 և երկրորդինը՝ 120 ղրշ։

Հասաւ 3120 պ. Թրիէսթի և 500 պ. ռուսական։ Վաճառեցաւ 2120 պ. Թրիէսթի և 600 պ. ռուսական։ Պատրաստ 3500 պ. Թրիէսթի, 600 պ. ռուսական եւ 200 տկ. հոլանտական։ Հրապարակն հանդարտ է և գները տկար։

Խահվէ.— Րիօի առաջին տեսակի օխայի գինն է 7. 50 ղրշ, երկրորդինը՝ 7, երրորդինը 6. 20 և չորրորդինը՝ 5. 90 ղրշ։— Հասաւ 1000 պ։ Վաճառեցաւ 500 պ։ Պատրաստ 2500 պ։ Հրապարակը բանուած է։

Բրինձ.— Ճենովայի առաջին տեսակ բրինձի պարկի գինն է 40 Փր. և երկրորդինը՝ 39 Փր։— Առաջին տեսակ Րիզօն բրինձի պարկի գինն է 43 Փրանք։

Հասաւ 400 պ. իտալ. և 1350 պ. անգլ։ Վաճառեցաւ 1000 պ. անգլ. եւ 400 պ. իտալ։ Պատրաստ 300 պ. իտ. և 300 անգլ։— Անգլ. բրինձ շատ հասնելուն, գները տկարացան, այսու հանդերձ գնողք կան։

Մօմ.— Հասաւ 1200 սնտ. պէլճիական և 600 Փրանսական։ Վաճառեցաւ 1000 սնտ. պէլճ. և 700 սնտ. Փր։— Պատրաստ 1200 սնտ. պէլճ. և 400 սնտ. Փրանսական։ Գները բարձր են եւ կանոնաւորապէս ապրանք կը փնտռուի։

Քարիւղ.— Ամերիկեան քարիւղի սնտուկի գինն է 24-26 ղրշ. ռուսականինը՝ 22 ½ - 26.— Ապրանք չհասաւ շաբթուս մէջ։ Վաճառեցաւ 800 սնտ. ամերիկեան և 1000 սնտ. և 300 տկ. ռուսական։ Պատրաստ 16.200 սնտ. ամերիկեան և 11,000 սնտ. եւ 1200 տկ. ռուսական։ Խնդրանք սահմանափակ են տկար գներով։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Թաշրա ֆուրուգը ասքէրիյէսինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ միւպայեա օլունաճագ օլան էլլի պին գըյէի ճէտիտ Զէյթին եաղը լիւզումինին պէհէր գըյէսի էքի ղուրուշ օթուզ սէքիզ բարայա թալիպի Եօհտէսինտէ օլսապ, իշպու հազիրանը բումինին տէօրտիւնճիւ բազար չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ պէչլինճի բէնչշէնպիհ կիւնիւ տախի թէգտարրուր իտէն ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթայա թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

1 հազիրան 1886

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ չաիր անպարը իչին պիր միլիօն իքի եիւզ պին գըյէ արբա, վէ իքինճի օրտուի Հիւմայուն իչին տախի պիր միլիօն գըյէ արբա իլէ պիր միլիօն պէչ եիւզ պին գըյէ տագըգ վէ սէքիզ եիւզ սանտըգ Ամէրիգան կազը միւպայեա օլունաճաղընտան վէ հազիրանը բումինին չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, պոնլարը իթայա թալիպ օլանլարըն վէ շէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունուր։

2 հազիրան 1886

1—2

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Շամը շէրիֆտէ պուլունան վէ պիլ իճապ պուլունտուրուլաճագ օլան ասաքիրի Շահանէ հայվանաթը իչին սաման միւպայեա իտիլէճէկինտէն վէ կէլէճէք հազիրանը բումի նիհայէթինտէ գարարը վէրիլէճէկինտէն, իթայա թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

26 մայիս 1886

3—3

ՖԷՆԻՔՍ PHOENIX FIRE OFFICE

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԸ Կ'ԱՆՑՆԻՆ 900,000 Անգլ. Ոսկի, ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ, ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 1,000,000 Անգլ. Ոսկի

ՎՆԱՍ ՎՃԱՐԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ յ31 Դեկտեմբեր 1885 14,000,000 Անգլ. Ոսկի

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782ԻՆ

ՖԷՆԻՔՍ իւր տէրանց մէջ ունի Անգլիոյ ամենէն հարուստ և հանրածանօթ դրամատէրքն, այսու ընծայելով ամենակատարեալ ապահովութիւն իւր յաճախորդաց: Ապահովագրութիւն ընդդէմ հրդեհի ամեն տեսակ անշարժ կալուածոց, կարասեաց և ապրանաց վրայ, ի Պոլիս և յարուարձանս, կատարեալք ձեռամբ ստորագրելոյս որք լիակատար զօրութիւն ունին անմիջապէս և առատաձեռնութեամբ կարգադրելու վնասներն և կորուստներն:

Թիւ 8 Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա

Գործակատարք **ՔԼՈՆԱՐԻՏԻՍ եւ ԸՆԿ.**

ՀՐԴԵՀԻ ԹՇՆԱՄԻՆ

Բացարձակ ապահովութիւն վաւերացեալ ի տիեզերս, շնորհիւ ՀԷՅՈՒԱՐՏ ի կատարելագործեալ Կրընատներու որք ձեռքով կը գործածուին:

Գործածելու եղանակն. Նիշը կրակին վրայ նետեցէք այնպէս որ կոտրի. դուրս ելնող կազն անմիջապէս կը մարէ բոցերը:

Հարիւրաւոր հրդեհներ այսպէս մարած են շնորհիւ այս կրընատներուն:

Յոյժ շահաւէտ պայմաններ ու չափաւոր գիներ:

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ի Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 8 և Չագմագճըլար Եօգուշու, Թիւ 35

ԲՈՒՆ ԻՍԿ ՆԱՒՄԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ

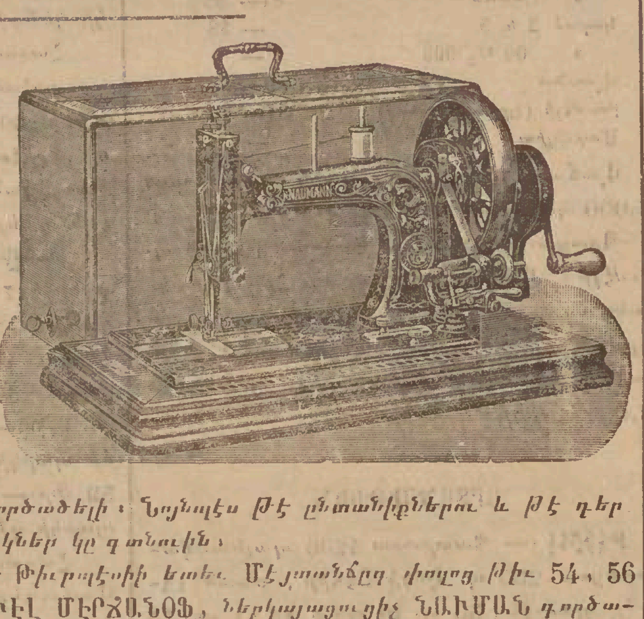

Այս մեքենաներն յոյժ կատարելագործեալ կերպիւ շինուած են և ուրիշ գործարանաց մեքենաներուն պէս գործածուած ժամանակ աղմուկ չեն յարուցաներ: Թելն ինքնին կ'անցնի ծղակին վրայ և ասեղն ալ շատ դիւրութեամբ կը հանուի:

— ՆԱՒՄԱՆի մեքենաներն տասն երեք տեսակ կար կը կարեն և օղակներն ամենայն կատարելութեամբ կը շինեն:

Այս մեքենաները երկու տեսակ են թէ ձեռքով թէ ոտքով գործածելի: Նոյնպէս թէ ընտանիքներու և թէ դերձակներու համար զանազան տեսակներ կը գտնուին:

Պէտք է դիմել Պոլիս Համիտիյէ Թիւրպէսիի եւ Մէյտանճըգ փողոց թիւ 54, 56 մթերանոցներն, առ Պ. ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ ՄԵՐՃԱՆՈՖ, ներկայացուցիչ ՆԱՒՄԱՆ գործարանի, ի Սէլանիկ Թիանօ խան և Իզմիր Պալթաճը խան, ՆԱՒՄԱՆ գործարանի ներկայացուցչաց:

MACHINE NAUMANN SEIDEL & NAUMANN, DRESDE.

ԿԵՂԾԵՐԷ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ պէտք է ուշադրութիւն ընել որ այս նշանը գտնուի մեքենաներուն վրայ:

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՏԻՑ եւ ՕԺՏԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Ի ՎԻԷՆՆԱ

Գործողութիւնք 1886 Մարտ ամսուն

Այս ամսուն մէջ տացուած և ստորագրուած են 611 նոր մուրհակներ (պոլիս) որք կը կազմեն 4.:20,892·55 Ֆրանք ապահովագրեալ դրամագլուխ.

Բաժիններու գանձումն	470,370·15 Ֆրանք
Վճարումն մահուանց առթիւ	158,056·85 »

Ամփոփումն 1884 տարւոյ գործողութեանց

Ընկերութիւնն ստորագրած է 7,940 մուրհակներ որք ի միասին կը կազմեն 43,545,782·50 Ֆրանք ապահովագրեալ դրամագլուխ.

Բաժնոց գանձմունք 8,755,257·50 Ֆրանքի բարձրացած են

Վճարմունք մահուան առթիւ 1,667,087·50 Ֆրանք:

Իւր հիմնարկութենէն ի վեր, ընկերութիւնը վճարած է

Մահուանց առթիւ	32,237,662·50 Ֆր.	Համագումար 99,808,925 Ֆրանք
Օժտմանց առթիւ (1871–1884)	67,571,262·50 »	

Թուրքիոյ համար ընդհանուր Ներկայացուցիչ ՄՈՐԻՍ ՊԷՐՔՁԻ

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակատարն Պ. Լիոնէլ Պոնսի:

Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայէրի, երկրորդ յարկ:

ԼԵԱՐԴԻ ՊԱՇՏՕՆԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ Ո ԵՒ Է ԽԱՆԳԱՐՈՒՄ ՊԱՏՃԱՌ Է ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՍՏԱՄՈՔՍԻ, ՄԷՋՔԻ ԶԳԱՅԻՆ ԴՐՈՒԹԵԱՆ

Աւասիկ հակիրճ ամփոփում մը այն բանախօսութեան զոր Բժշկական Կաճառին առջեւ ըրած է

ՏՐ. Ճ. ՀԷՅՏՈՔ

Լեարդը ճանչցուած է իբր սաստիկ և զտիչ արեան շրջաբերութեան: Իւր ծաւալով և ձեւով, կարեւոր դեր մը կը խաղայ կենդանային տնտեսութեան մէջ թէ՛ մարսողութեան և թէ՛ սննդառութեան տեսակէտով: Ամեն սնունդ որ կը ներգործէ մարսողական գործարանաց վրայ, կլիւգօզի և Բեբդոնի կը փոխուի. և այս ձեւով է որ կը մտնէ «Դուռն» երակին մէջ: Անդ, լեարդին ազդեցութեամբ, այդ նիւթերը կը վերածուին տեսակ մը շաքարի և ապա լեարդէն կ'ելնեն և ընդհանուր շրջաբերութեան մէջ կը մտնեն: Այս կերպիւ կազմուող նոր նիւթն երկու օգուտ ունի, մարմնոյն տաքութիւնը կը պահպանէ և գործարանաց պաշտօնավարութիւնը կ'երագէ:

Տր. Մըրչիսըն կ'ըսէ. Մաղձին կազմութիւնն և զատումն յոյժ կնճռոտ են: Մաղձն միշտ իւր հիւթերէն կը զատուի լեարդին միջոցաւ ճաշէն առաջ աւելնալով և տակաւ առ տակաւ նուազելով ցորչափ ախորժակը կը գոհանայ:

Արդ, եթէ լեարդն, մարմնոյն այդ էական գործարանն ընդարմանայ և մաղձին անցքէն խանգարուի, նիհարութիւն և հիւանդութիւն յառաջ կուգայ:

Աստ կը նշանակեմ անտի ծագում առնող ութն գլխաւոր հետեւանքներն զորս ամեն ոք կը ճանչէ:

1. Հիւանդը կը գանգատի թէ ստամոքսը ծանրացած և լեցուն է:
2. Աղեաց տարածումն փքախտի պատճառաւ:
3. Սրտացաւութիւն:
4. Ճաշէն յետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն:
5. Բերնին մէջ գէշ հոտ մը, մանաւանդ առտուն, և ծանր լեզու:
6. Որովայնի պնդութիւն, մերթ ընդ մերթ ալ փորհարութիւն:
7. Գլխու ցաւ:
8. Մտային կորովի նուազում, և անհուն մելամաղձութիւն, հանդերձ յոգնածութեամբ և ամեն ինչ հետեւեալ օրուան թողլու տրամադրութեամբ:

Վերոյիշեալ ախտանիշերն բացորոշապէս ցոյց կուտան թէ խանգարում յառաջ եկած է Լեարդին պաշտօնավարութեան մէջ: Այժմ, ցոյց տանք թէ հարկ անհրաժեշտ է զգուշանալ ո և է սխալէ հիւանդին դարմանման գործին մէջ:

Պէտք է անմիջապէս Լեարդի կազդուրիչ մը հայթայթել. ամենէն գործածական ձեւն է դեղահատ մը: Ամենօրեայ փորձառութիւնը ցոյց կուտայ թէ երբ դեղահատ մը լաւ կերպիւ պատրաստուած է, ամենէն լաւ և ամենէն արագ միջոցն է երագելու համար լեարդին պաշտօնավարութիւնն: Իմ կենացս բազմաթիւ տարիները նուիրած եմ, ինչպէս ձեր մէջէն շատեր գիտեն, շինելու համար դեղահատ մը որ լինի անմիջական և ազդու դարման մը ընդդէմ Մաղձին: Մեծ հաւատ չունիմ լուծողական դեղերու վրայ, ուստի և շինեցի զօրաւոր ու կատարեալ դեղահատ մը և զայն կոչեցի.

ԼԵԱՐԴԻ ՀԷՅՏՈՔԵԱՆ ՆՈՐ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ (ՇԱՔԱՐՈՎ ՊԱՏԱԾ)

Մէկ դեղահատը մէկ անգամ — մէկ դեղահատը մէկ անգամ — մէկ դեղահատը մէկ անգամ

Մէջքի ամեն ցաւերուն համար, Տր. Հէյտոքի դեղահատը կատարեալ դարման մ'է: Միակ դեղահատ մը պիտի գոհացնէ ամենէն սկեպտիկները — կանանց հիւանդութեանց համար, Ջղաձգութիւնք, Տկարութիւն, ընդհանուր Թուլութիւն, Ախորժակի պակասութիւն և Գլխու ցաւ, Տր. Հէյտոքի նոր դեղահատն անվրէպ դարման մ'է: Այդ դեղահատները տիեզերահռչակ են իրենց ազդեցութեամբ և անոնց զօրութիւնն կրնայ միշտ երաշխաւորել:

ՄԷԿ ՄԻ ՍՐՈՒԱԿ ԿԸ ՊԱՐՈՒՆԱԿԷ ՔՍԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏ — ՄԷԿ ԴԵՂԱՀԱՏԸ ՄԷԿ ԱՆԳԱՄ

կը ծախուի ամեն դեղավաճառաց քով

ԱԶԴ — Վստահ լինելու համար Հէյտոքի Դեղահատներուն վաւերականութեան, տեսէք թէ ծրարներու մէն մի երկրատամնեակի վրայ կը գտնուի՞ ստորագրութիւնն Ճ. Հ. Ֆրանսիսի, որ գործակատարն է Միացեալ Նահանգաց համար:

Առանց ասոր մի' գնէք:

Ըստ որում Հէյտոքի դեղահատներն բոլորովին տարբեր են մինչեւ ցարդ ծանօթ 212 դեղահատներէն, տարակուսող անձինք կրնան փորձի համար ՁՐԻԱԲԱՐ ստանալ այս Դեղահատներէն սրուակ մը, եթէ մեզ գրեն իրենց անունն և հասցէն:

Մեծաքանակ կը ծախուի ի Դեղագործական Մթերանոցն, Ղալաթիա, Մեծ փողոց, 35: փոքր առ փոքր կը ծախուի ամեն դեղարանաց մէջ:

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

24, [illegible] փողոց, Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(Պղնձէ, հալածոյ և թափածոյ երկաթէ)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՋՄԻՆԷՆԵՐ

ԲԵՂՈՒԼԱՎ, ՏԱՔՑՈՂ, ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

Բրիտանիաֆիլէ սեղանական գործեր

ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ԱՐՏԷ ՊՂՁԻ ԿԱՀԵՐ

Զրհանք Հրշէջ դիւրատար մեքենայներ	Ոռոգութեան Գործիներ Աւազանի շատրուաններ

ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾՔ

ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻՒԹՔ

Տատամնոցք-կշռորդք-Ցորենի կշռորդ

Սառուցի գործիներ —	Տուշ —
Սառցամաններ	Լոգարան
Սառուցեալ ըմպելեաց գործիներ	Լուացք
Գինւոյ մամուլներ	Ծորակներ —
	Խցագեր մեքենայ

32, Մահմուտիէ փողոց, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ամէն շաբաթ մ'անգամ կը բանին Լիվրբուլէ և Միջերկրականի մէջ.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունին Նիւ Եորքի, Պոստոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչէսդրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար:

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի:

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հաստատութեամբ և կանոնաւորութեամբ:

[illegible] շոգենաւը, Նաւապետ Ճօնէս, Լիվրբուլէն առ հասաւ ընդհանուր վաճառքով:

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԼԻ

Թիւ 1 Քիւչիւք Հալի փաշա խան Ղալաթա

511

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվրբուլէ և Միջերկրական ծովու բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քամպիսէս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրոս	4000	Նէֆթիս	3000
Օամմիս	4000	Բէրա	3000
Սէսոստրիս	3250	Ադրիատիք	1700
Թիպա	3250	Լոտիւս	800
Մոկատամ	3250	Օլինտա	800
Մարիօթիս	3250	Սէսիլ	700
Սֆինքս	3000		

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.

Մէյտանճըգ փողոց, Ուիթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ

515 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պոլսի մէջ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէօզ որ յունիս 9ին Մարսիլիայէն և յունիս 16ին Պոլսէն պիտի մեկնի.

Ուղեւորներ և ապրանք ընդունելու

Նաւուղիշէի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն ԹԻՆԻՐՈԹԷ ԸՂՊՈՒԼ

Թիւ 17–18 Քիւչիւք Միլլէթ

514 Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէրմիտօ	4,500
Ալֆէօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարտէլլօ	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պուֆֆալօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Քայրօ	2,600	Օպօրտօ	3,000
[illegible]	2,500	Օրլանտօ	4,500
Կամէօ	2,100	[illegible]	2,000
[illegible]	2,000	Բասիֆիքօ	1,200
Քօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	[illegible]	1,700
Տօմինօ	1,800	Փիզա	2,800
Էրատօ	2,600	Րիալթօ	4,400
[illegible]	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րօմէօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	[illegible]	3,500
Գալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Գիտանա	2,200	Սաֆֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտօնա	2,200	Սօրէնտօ	4,300
Հանկօ		Տասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէր	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիւնօ	2,300	[illegible]	3,600
Քէլլօ	2,000	Նէստօ	1600
Քովնօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէնօ	41,0

[illegible] շոգենաւը, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ, և ամսոյս 25 ին պիտի մեկնի:

Սալէրնօ շոգենաւը, Նաւապետ Ռօճըրս, ընդհանուր վաճառքով ամսոյս 4'ին մեկնած և 20 ին ասա հասանելու է:

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալք

Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

514

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Կանոնաւորապէս կը բանին Լիվրբուլէ և Սեւ-ծովի մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆլավիան	3700
Ալզէրիան	2500	Ֆլորիան	3700
Անատոլիան	2500	Ֆլորէնթիան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արաբիան	3700	Իլլիրիան	5500
Գալլիան	6000	Իստրիան	5500
Կոլխիան	6000	Լէսպիան	2200
Քարթէճեան	800	Լիկիան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիպիան	800
Տորիան	700	Օպորթօ	700
Էճիփշըն	3700	Բէրսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ

Գործակալ

Թիւ 54, 55, 56, Եէնի Միւլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ. Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Ճիպրալթար, Պ. Պ. Քարվէր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաչման և ընկ.
Մալթա, Ս. Ֆամիլիրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտատոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ռէֆթոյ և ընկ.

512

ԲԱԲԱՑԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվրբուլէ, Միջերկրական և Օտեսայի մէջ կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պլէյք
Աքարնանիա	2,500	Ռոճըրս
Կրէտիա	2,500	Քրուքշանք
Լաքոնիա	2,500	Ռուիկս
Մակեդոնիա	3,500	Մակլ
Բումելիա	2,800	Ֆոթըրինկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար:

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց:

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.

513 Գործակալք

ՏՕՄ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋԱՏԱՕՊԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ

ՃՇՄԱՐԻՏ ՓՈՇԻ

Սենեկաց եւ զգեստուց համար

Ա. ՄԻՂԱԳՈՎԻՋ

Ի Սօֆիա (Պուլկարիա)

Կեդրոնատեղի ի Կ. Պոլիս, Մում-Հանէ, Լոյտ խան, 2:

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1886 Մայիս 24 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչեւ Յունիս 24

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. Թ.

11 25 Եէնիմ. Մէզ. Պէօյիւք. Թար. Եէնիք. (Եէնիգիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 32
12 — Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք (Անատօլուգաւաքի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
12 30 Ռ. և Ա. Գավ. Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյ. Թարապիա Եէնիքէօյ (Եէնիգիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 17 (Ուրբաթ օրերը Ստէն. Էմիրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք պիտի հանդիպի)
1 20 Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. (Պէպէքի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23 (Բացի ուրբաթէ)
1 45 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 21
3 15 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյ. Քիրէճ. Թար. Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք. (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 34
4 15 Ա. Գավաք Եէնիմ. Մէզ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 17
5 30 Եէն. Մէզ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ստէն. Պօյաճ. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպ. Արն. Գուրուչ. Օրթ. Պէշ. 22
6 15 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյքօզ Բաշչայ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 25
8 15 Ա. և Բ. Գավ. Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Ստէնիա պիտի հանդիպի) 20
10 — Մէզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 28

Արնաւուտքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց ժամերը

11 — Պէպէք Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 33
11 35 Պէպէք Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 28
12 5 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 25
12 5 Պէպ. Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 2
1 20 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 28
1 55 Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. Գապաթաշ 23
3 — Պէպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ. 2
4 15 Պէպէք Արնավ. Գուրու. Օրթ. Պէշիք. Գապաթաշ 23
9 55 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 33
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 25 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 25

Ասիական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց ժամերը

11 15 Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ. 21
11 45 Պէյքօզ Բաշչ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
12 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյ. Գուզկ. 34
1 15 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Պէշիք. 32
1 45 Պէօյ. Թար. Պէյք. Բաշչա. Ք. Բ. Մաճ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (ուրբաթ օրերը Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. (Գանտ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղ.) 20
2 15 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. (Բացի ուրբաթէ) 22
3 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ. 28
3 15 Պէօյ. Թար. Պէյք. Բաշչա. Ք. Բ. Մաճ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. 32
5 — Պէյք. Բաշչ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք. 33
5 — Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկիւտար 2
8 45 Պէօյիւք. Թարապ. Պէյք. Բաշչա. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկիւտար 21 (Ուրբաթ օրերը Ք. Բ. Մաճ.)
10 20 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 23

(Բաց է կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէօյիւք. Եէնիմ. 21
1 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ստէն. Եէնիք. Թար. Պէօյ. Եէնիմ. 34
2 — Գապաթ. Իւսկ. Գուզկ. Պէշիք. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշչայ. Պէյք. Թարապ. Պէօյ. Մէզ. Եէնիմ. 25
2 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնի. Թար. Պէօյ. Մէզ. Եէնիմ. Ռ. և Ա. Գավաք 17
3 45 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէօյ. Մէզ. Եէնիմ. 22
5 15 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Էմիրկ. Ստէն. Եէնիք. Պէյք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզար. Եէնիմ. և Գավաքներ 20
6 45 Իւսկ. Գուզկ. Պէշիք. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյ. 21
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյ. Մէզար. 28
10 30 Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստէն. Եէնիքէօյ, Թարապիա, Պէօյի. Մէզար. Եէնիմ. 32
11 10 Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Եէնիմ. 20
11 40 Պէպ. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստէն. Եէնիք. 22

Կամուրջէն Արնաւուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 — Ուղղակի Պէպէք 2
12 45 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 28
1 20 Ուղղակի Պէպէք 23
2 25 Ուղղակի Պէպէք 2
3 40 Ուղղակի Պէպէք 23
9 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք 33
10 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար (Վափոր ելնող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք 25
11 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Պօյաճըքէօյ 21
11 30 Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պէպ. 34
12 5 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. 25

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

11 55 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վան. Ա. Հիսար Գանլ. Եէնիք. (բացի ուրբաթէ) 33
12 40 Ուղղակի Գանտիլլի 32
1 40 Ուղղակի Գանտիլլի (բացի ուրբաթէ) 22
2 40 Ուղղակի Գանտիլլի 28
3 30 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշչայ. Պէյք. (Ուրբաթ օրերը Ք. Բ. Մաճ.) 33
4 25 Ուղղակի Գանտիլլի 2
9 25 Պէշիքթաշ, Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավաքներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Ք. Բ. Մաճ. Բաշչայ. Պէյք. Թար. Քէր. Մէզ. Գավ. 17
10 40 Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտիլլի Պէպէք (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 33
11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Ք. Բ. Մաճ. Բաշչայ. Պէյք. 23
11 40 Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 28

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
11 —	6 —	11 30	8 45
11 45	6 30	12 15	9 25 Պէշիք.
12 30	7 —	1 —	9 50
1 15	8 15 Պէշիք	1 45	10 10 Պէշիք
2 —	9 —	2 30	10 35 Գզ. *
2 45	9 30	3 25 Պէշիք	11 —
3 30	10 —	4 5	11 25
3 50 Վափոր	10 10 Պէշիք	4 45	11 50
4 — Ֆէրպօթ	10 45	5 45	12 5
4 20	10 50 Գզ.	6 15 Պէշիք	12 5 Գզ.*
5 — Պէշիք	11 25	7 —	
5 15 Ֆէրպօթ	11 40	8 15	
5 35 Վափոր	12 5		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
11 15	6 30	11 15	6 25 Պէշիք
12 —	7 —	12 —	7 —
12 45	8 10 Պէշիք	12 40	8 15
1 30	8 45	1 25	9 — Պէշիք
2 15	9 30	2 10	9 35
3 —	9 55 Պէշիք	2 55	10 — Պէշիք
3 35	10 25	3 30 Պէշիք	10 35
4 15 Պէշիք	11 —	4 10	11 15
5 —	11 35	5 —	11 50
5 45	12 5	5 40	12 5

* Այս երթեւեկութիւնք Հրէից տօներուն եւ ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուին:

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 30 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
5 — » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (Կիրակի օրեր Ժ. 11 ին)
3 — կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 30 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը Ժմ. 10 45 ին):

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

4 — Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 15 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ
4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. — Օդը մեգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան: